№ 104 Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem פרייז 20 גראשען Lodzer Tageblat

לאָדזער טאָגעבלאַט

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיאַטריסאָווער 16. טעלעפאָנען: פון רעדאַקציע 57, פון אַדמיניסטראַציע 47

דאָנערשטאָג, ג׳ אייר תרפ״ז | 5 maja 1927 r. | צוואַנציגסטער יאָרגאַנג.

ווירטשאַפטליכע קאָנפערענץ אין גענף

וועט לעת עתה קיין ישועות ונחמות ניט ברענגען פאַר דער וועלט.

אָבער האָפן אויף בעסערע צייטן דאַרף מען—זאָגט דער פאַרזיצער פון דער קאָנפערענץ.

גענף, 4 מאַי (פאַט) אינטער׳ן פאָרזיץ פון ליגאָ בעלגיש עקאָנאָמישער מחקר האָט זיך הײַנט 9 פרים געשאָלטן די זעסיאָן פון דער אינטערנאַציאָנאַלער ווירטשאַפטליכער קאָנפערענץ.

אין דער קאָנפערענץ פאַרטרעטן זיך 47 מדינות.

גענף, 4 מאַי (פאַט) דער פאָרזיצער פון דער אינטערנאַציאָנאַלער ווירטשאַפטליכער קאָנפערענץ האָט אין זיין אָרעפנונגס־רעדע אַרקלערט, די וויכטיקייט פון דער קאָנפערענץ פאַר׳ן אינטערנאַציאָנאַלן האַנדל און אינדוסטריע. אָבער פון דער ערשטער קאָנפערענץ דאַרף מען נישט האָפן קיין צו גרויסע פּאָזיטיווע רעזולטאַטן פאַר׳ן ווירטשאַפטליכן לעבן פון די בעזונדערע מדינות. די אויטאָרן אויפגאַבע — האָט ער געזאָגט — איז צו זוכן די גענויאַרע מיטלן פאַר די קונסטיגע מראַקמאַטן און אַבסאַטן. בעזונדערס אַקטועל איז אויך געוואָרן די פראַגע בנוגע דעם צאָל־טאַריף אין האַנדעל, ווי אויך וועגן די פערשטערונגען אין דער אינדוסטריע. מען דאַרף נישט ערוואַרטן, אַז די קאָנפערענץ וועט מיט אַ צויבער־שטעקעלע בעזייטיגן די שוויכיקייטן שווערינקייטן.

לאָנדאָן, 4 מאַי (פאַט) דאָס פּראָגראַם פון דער אינטערנאַציאָנאַלער ווירטשאַפטליכער קאָנפערענץ, וואָס האָט זיך הײַנט געשלאָסן אין גענף, בעשטעהט פון דרײַ טיילן. צום ערשטן טייל געהערן די פראַגען וועגן די סחות, וואָס האָבן גורם געווען דעם צוזאַמענברוך פון גלאָבאַלגעוויכט און אינטערנאַציאָנאַלן האַנדעל און אינדוסטריע און וועגן דער השפעה, וואָס די דאָזיקע ערשיינונגען האָט אויף דער פעסט קייט פון אַלגעמיינעם שלום. צום צווייטן טייל געהערן די פראַגען בנוגע דעם אינמפּאָרט און עקספּאָרט און טאַריף.

אין דרײַטן טייל געהען אַרײַן די לאָנדווירטשאַפטליכע עניניים.

גענף, 4 מאַי (פאַט) הײַנט נאָכמיטאָג וועט ערוואַרט דאָס אָנקומען פון דער סאָוויעטישער דעלעגאַציע.

די סאָוויעטעז ווי, עס מזכה זיין די וועלט מיט אַ קאַפּיטאַליסטאַ־סאָציאַליסטישער אָרדנונג.

בערלין, 4 מאַי (פאַט) די סאָוויעטישע דעלעגאַציע צו דער ווירטשאַפטליכער קאָנפערענץ אין גענף האָט גלייך נאָכדעם אָנגעקומען אין בערלין. דער פאָרשיץ פון דער דעלעגאַציע האָט אָפּגעלייקענט די קלאַנגען, אַז די סאָוויעטן זאָלן מסכים זיין אַרײַנצוטרעטן אין דער גענף. סאָסנקאָווסקי אין וואַרשא.

וואַרשא, 4 מאַי (פאַט) הײַנט האָב 8 אין דער פריה איז געווען סאָסנקאָווסקי אָנגעקומען קיין וואַרשא. אויפ׳ן באַהן־הויף האָבן אים אָפּגעוואַרט פאַרשטעהער פון דער העלפערער פון דער אונדזסטריע. מען דאַרף נישט ערוואַרטן, אַז די קאָנפערענץ וועט מיט אַ צויבער־שטעקעלע בעזייטיגן די שוויכיקייטן שווערינקייטן.

לאָנדאָן, 4 מאַי (פאַט) דאָס פּראָגראַם פון דער אינטערנאַציאָנאַלער ווירטשאַפטליכער קאָנפערענץ, וואָס האָט זיך הײַנט געשלאָסן אין גענף, בעשטעהט פון דרײַ טיילן. צום ערשטן טייל געהערן די פראַגען וועגן די סחות, וואָס האָבן גורם געווען דעם צוזאַמענברוך פון גלאָבאַלגעוויכט און אינטערנאַציאָנאַלן האַנדעל און אינדוסטריע. אָבער פון דער ערשטער קאָנפערענץ דאַרף מען נישט האָפן קיין צו גרויסע פּאָזיטיווע רעזולטאַטן פאַר׳ן ווירטשאַפטליכן לעבן פון די בעזונדערע מדינות. די אויטאָרן אויפגאַבע — האָט ער געזאָגט — איז צו זוכן די גענויאַרע מינימאַלע פּונקטן פאַר די קונסטיגע מראַקמאַטן און אַבסאַטן. בעזונדערס אַקטועל איז אויך געוואָרן די פראַגע בנוגע דעם צאָל־טאַריף אין האַנדעל, ווי אויך וועגן די פערשטערונגען אין

פונאַנדערגעלאָזט דעם שטאַט־ראַט איז לובלין.

וואַרשא, 4 מאַי (פאַט) דער אינגערן־מינוסטער סקלאַדקאָווסקי האָט הײַנט אונטערגעשריבן אַ פאַראָרדנונג פונאַנדערגעלאָזן דעם לובלינער שטאַט־ראַט. דער לובלינער וואָיעוואָדע וועט בעל שטימען דעם טערמין פון די נײַע וואַלן.

ישועות פאַר יודען..

קאָמיסיע פאַר נאַציאָנאַלע מינדערהייטען געהט אָפּשאַפן די צאַרישע בעגרענצונגען פאַר יודען.

וואַרשא, 4 מאַי (טעלעפאָנוש) דעם 1. ד. ח. וועלן זיך צוריק אָנהויבן די בעראַטונגען פון דער קאָמיסיע פאַר די נאַציאָנאַלע מינדערהייטן. די בעראַטונגען וועלן דויערן אויפן אָנגעגעבן טעם. אויפ׳ן סדר־היום שטעהט די פראַגע וועגן אָפּשאַפן אַלע בעגרענצונגען פאַר יודן, וואָס שטאַמען נאָך פון די צאַרישע צײַטן. די קאָמיסיע בעשעהט אויצן נאָר פון 2 פערזאָן: פון גענף. מינוסטער וויטשיליווסקי און ד״ר לעווענהאַרץ, וואָרשאַוער אָבגעזאַנטער. אויצן בעשטעהט אויפ׳ן ארט פון האַלובקאָ, וועלכער האָט אָנגענומען אַ טלוכה־אַמט.

אַנפאַל פון אוקראַינער אויף אַ פּוילישער מאַניפעסטאַציע.

לעמבערג, 4 מאַי ((א.ו.) אין גלייכן זײַנען געלעגן אין דרומען מאַי פאַרגעקומען זעהר ערנסטע געשעהענישן צווישען אַ גרופּע אוקראַינער און פּוילישע פּויערן, וואָס זײַנען אַרומגעפאָרן דאָס שטעטעל צו דער פּראָצעסיע.

דער אוקראַינישער המון איז אָנגעפאַלן אויף די פּוילישע פּויערן און זיי געשלאָגן מיט שווערע שטעקן. 2 פּויערן זײַנען שווער פאַרוואונדעט געוואָרן און דרײַ זײַנען דאָ לעבלאָס פאַרוואונדעט.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט האָט די פּאָליציי אַרעסטירט 3 פערזאָן אַ חוץ דעם זײַנען אַרעסטירט געוואָרן נאָך 2 אוקראַינער, וועלכע האָבן פאַר די פּויערן אַרויסגעריסן די פאָהן און זי צוריקן אויף שטיקלעך.

אויף אימפּאַרטירטע ווײַן וועט ניט זיין קיין צאָל.

וואַרשא, 4 מאַי (פאַט) אינגערן׳ן פאַרזיץ פון ווינצע־פּרעמיער בּאַרטעל איז הײַנט פאַרגעקומען אַ זיצונג פון עקאָנאָמישן קאָמיטעט, וואו עס איז בעטראַכט געוואָרן דער פאַרשלאָג פון אַגראַר־מינוסטער וועגן אַרויפלעגן אַ צאָל אויף אימפּאַרטירטע ווײַן. די זיצונג פון עקאָנאָמישן קאָמיטעט האָט דעם פאַרשלאָג אָפּגעוואָרפן און דער אַרבעטלוכן פון ווײַן וועט זיין פרײַ פון צאָל.

50 מיליאָן זל. אויף אויסבויען הייזער.

וואַרשא, 4 מאַי (טעלעפאָנוש) פון לעמבערג איז אָנגעקומען אַ ידיעה, אַז בעת עס האָט דאָרט געוויילט דער מיזגום מער מאַרצעטשעווסקי: האָבן זיך צו איחם געווענדעט די פאַרשטעהער פון מאָנוסטראַט מיט אַ פראַגע, צו די שטאָט קאָן האָבן אויף בוי־פּרעמיען פון דער רעגירונג. דערויף האָט דער מינוסטער ערקלערט, אַז די אַמעריקאַנער הלואה וועט אויף דעם צווייק נישט קאָנען פאַרוועכטערט ווערען, ווײַל די אַמעריקאַנער געפען די הלואה נאָר אויף פּראָדוקציע־צוועקן און נישט אויף־קאָנסומציע חלילה, ווי עס שטעלט מיט זיך פאַר דאָס אויסבויען פון הייזער. אָבער מיט׳ן מאַמענט ווען מיר וועלען בעקומען די אויסלענדישע הלואה — האָט דער מינוסטער ווייטער געזאָגט — וועט די רעגירונג אַרויסלאָזען אַ גאַנגערלעכע אַנלייהע, וועלכע וועט געהן פאַרוויסל אויף פון נאַמענען די בוי־פּרעמיעגן. די אינגערלעכע אַנלייהע וועט וואָהרשיינלעך פאַרטרעטן פון 50 מיליאָן זל.

געשטאָרבען אַ ציוניסטישער עסקן איז אַמעריקאַ.

ניו־יאָרק, 3. מאַי (טעלעגר. דורך יט״א) דער איז פּלוצלונג געשטאָרבען דער ציוניסטישער עסקן חערמאַן קאָנהעם. דער פאַרשטאָרבענער איז געווען דער פינאַנץ־לייטער פון קרן־היסוד און מיטגליד פון ציוניסטישן עקזעקוטיוו אין די פאַראייניגטע שטאַטן.

עס קלינגט שוין איז גאַנץ לאָדז,
אַז אַלע גאַריכטס־פינאַנס־אַדמיניסטראַציעס און אַלע געריכטס, פאַבריקן, רעקורסן, אַפּעלאַציעס און אינסטיטוציעס ווערן אַמבעסטן, אַמביליגסטן און אַמשנעלסטן ערלעדיגט אין ביורו

„פּאַלאַניא" אַלעיא 1 מאַי 7.

וויכטיגע בעמערקונגען: טעגליך פון 5 ביז 7 ווערן ערטיילט עצות און אַנווייזונגען אין אַלע שטייער־אָנגעלעגענהייטן דורך ה׳ לעאָן שווייצער.
— איבערזעצונגען: האַנדעלס־ און פּריוואַט־קאָרעספּאָנדענץ, קאָנטראַקטן. — פּראָטעסטירסל, וועקסלען ווערען אָנגענומען אויסצומאַכן מיט אַיגענע קאַסטען.

ווער ס׳בעקומט איצט
צוגעשיקט אַ נאָכאָן פּלאַטנימשי
אויף פּאַדאַטעק אַבראַטאַווי פאַר׳ן גאַנצען יאָהר 1926
(podatek obrotowy 1926)
און געפינט אַשן, אַז מ׳האָט איהם צו הויך אָנגעשאַצט, זאָל זאָמערש, פדי נישט צו פערשפּעטיגען דעם טערמין, קומען שרייבן אַ רעקורס אינ׳ם לאָגיזיחריגען רעגאַירטען רעכטס־קאָנסולענטען־ביורו
זיינגער, זאַכאַדניאַ 36.

דער מאָרגענדיגער
פרייטאָג־נומער
— פון —
„לאָדזער טאָגעבלאַט"
וועט פערשענען אין אַ גרעסערן פאָרמאַט און ברענגען אַ גאַנצע רײַה אַרטיקלען און פעליטאָנען פון די בעסטע שריפטשטעלער.
אַנאָנסען ווערען אָנגענומען היינט אַ גאַנצען טאָג.

דאַנקזאָגונג.
די גבאים אין די פתפלים פון רײַכערט שוהל, פּאָלודניאָווא 28 דריקען אויס אַ דאַנק דעם בעמאַוס־טען קאָנטאָר בנימין קיהן פאַר זיין דאָזיגען שבת פ׳ שקלים גאַנץ יום־טוב של פסח מיט זיין שעהנער ענגער־שטימע. דער פּאַלאַנטשולע, הערציגער בעל־תפלה האָט פערשאַפט אַנ׳אמת׳דיגען עונג יום־טוב בײַ אַלע מתפללים.

שפּאַרעריי
צי קראַפּע־שפּאָל־מאַשינען ווי אויך קרייצער צו קרײַץ־שפּאָל־מאַשינען ווערען געזוכט. זיך צו ווענדען צו דער פירמע י. פּוקס, עס קאַמפּ. זאַכאַדניאַ 3.
1826

ס׳ווערען געזוכט צו באַרגען
2000 דאָלאַר
געגען היפּאָטעקאַרישע זיכערשטעלונג.
רעפּלעקאַנטען ווערען געבעטען זיך צו ווענדען אין ביורו „אַרגוס", זאַכאַדניאַ 36.

Dr. med, H. Lubicz
צענעלניאַנע 43, — טעל. 41-32
איז צוריקגעקעהרט.
טעעציאַליסט פאַר הויט, מענערישע און מענער־שוועכע־קראַנקייטען. היילונג מיט קוואַרץ־לאַמפּען (האַר־אויספאַל).
נעמט אָן פון 8—10 און פון 5—8 אָוונד.

טעגליך פּאַקען־זעצען
מיט אויך מיט שוויעדישטעס
St. Felczer
B. JOSKOWICZ
פּאָלנאַצנע 4 Północna טעל. 41-86
נעמט אָן טעגליך פון 8—11 פריה און פון 4—6 נאָכמ.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען ד. 4. מאַי
אין בערלין מיין ליבער זוהן, ברודער און שוואָגער
נ״ע
ד״ר מעד.
נתן עפּשטיין
אין עלטער פון 34 יאָהר.
די לוי׳ כומט כאַר איז בערלין,
וועגען וואָס עס טיילט מיט די אין טיפען טרויער פערבליבענע
פאַמיליע.

Dr. med. Feldman
פרויען־אַרצט און אַקושער
נעמט אָן פון $3^1/_2$—$6^1/_2$
Cegielniana 46, tel. 32-88.

Dr. med. Braun
ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער שוועכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ־ליכט (האַר־אויספאַל)
23 פּאָלודניאָווא 23
טעל. 40-26
נעהמט אָן פון 9—11 און פון 5—8 ד. אָוונד.

Dr. Z. Rakowski
ספּעץ. פאַר אויערען, נאָז, האַלז און לונגען־קראַנקהייטען
9 קאָנסטאַנטינאָווסקאַ 9 טעלעפ. 27-81
ספּעציעלער קורס פאַר שטאַמלער.
שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7.
נעהמט אויך אָן אין לעטשניצע נגערזשער 17 פון 10 ביז 11 און פון 2 ביז 3 נאָכמ.
8016

Dr. H. Rakowski
אינערליכע קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגען פון זאַוואַדזקע 25 אויף
זאַוואַדזקאַ 8 פר. 1 שטאָק, טעל. 37-34.

אלוועלטליכע קאנפערענץ צו שיצען די יודישע רעכט

ניו־יארק, 4. מאי (טעלעגר. דורך יט"א). דער יודיש־אמעריקאנישער קאנגרעס האט בעשלאסען אפשיר זיך צו בעמיהען מיט א בעדייטענדער דעלעגאציע אין דער אלוועלטליכער קאנפערענץ צו בעשיצען די יודישע רעכט.

אין דער קאנפערענץ וועט אויך זיין בעטייליגט דער קאמיטעט פון די יודישע דעלעגאציעס אין פאריז. אין צוזאמענשטעל פון דער אמעריקאנער דעלעגאציע געהען אריין ריכטער יוליען מאק און דער פארזיצענדער פון אמעריקאנישיודישען קאנגרעס ד"ר סטעפאן ווייז.

הסכם צווישען יודישע ארגאניזאציעס איז רומעניען

מיט א מינימום־פראגראם פאר דער פארטיידיגונג פון יודישע רעכט.

בוקארעשט, 4. מאי (טעלעגר. דורך יט"א). דא איז אנגעהאלטען גערען א קאנפערענץ פון אלע נאציאנאלע יודישע ארגאניזאציעס אין דעם מצב, באנד פון איינגעזעסענע רומענישע בירגער, אויף וועלכער ס'איז געקומען צו א הערשענדיגונג אין דער פראגע וועגען שאפען א מינימום־פראגראם פאר דער אפשידיגונג פון די יודישע רעכט.

בקרוב זאל צוזאמענגערופען ווערען א לאנד־צוזאמענגאהר, אויף וועלכען עס זאלען צוגעשטעלט ווערען דאס אויפגעארבייטע פראגראם צום בעשטימיגען.

דעצידירענדע שלאכטען צווישען ביידע פיינדליכע ארמעען איז כינע.

לאנדאן, 4 מאי (פס.) די אמערי־קאנער צייטונגען משלדען פון פעקין, אז עס האט זיך אנגעהויבען א גרויסע גע־נעראל־שלאכט צווישען דער צפון־אר־מעע און דער דרום־ארמעע. דער הויפט־קאמאנדיר פון דער קאנטאנער ארמעע, גענעראל־מארשאל שעק האט קאנצענטרירט 4 קראפטען מוליטער אויף דער לינע פעקין־לאנקאו. דער בוין אונטער גענע־ראל דער שלאכט איז נישט געווען גנ־סמיג פאר דער צפון־ארמעע. די דרום־ארמעע האט פערגומען זעהר פיל תאר־מאטען און געפאנגענע. די שלאכט דויערט נאך. אויפ'ן טייך יאנגטסע איז אנגלישע קרונס־שיף ארינגעשראנ־לען אנגעזעהן קרייץ־פייער פון די מלחמה פיחרענדע צדדים. צוויי מאראנען זע־גען פערוואונדעט געווארען.

נצחון פון „הכח" איז אמעריקא.

ניו־יארק, (טעלעג. צום „ל. ט.") דער וויעגער „הכח" האט דא אנגע־האלטען א גרויסען נצחון. „הכח" האט געשפילט מיט'ן ספארט־מאנטרעאלער „ניאנטס" פאר מער אנ'עולם צושויער פון 40,000 מאן. דאס שפיל האט זיך פערענדיגט מיט (2:0) 2:2 לטובת „הכח".

אויפ'ן מעטש זענען אנוועזענד געווען די גרעסטע פערזענליכקייטען פון יו־דישען ניו־יארק. אינטערעסאנט איז, אז אין דער ניו־יארקער מאנשאפט געפינען זיך אויך 5 געווענע „הכח"־שפילער. אזוי ארום איז דאס געווען א קאמף פון „הכח" געגען „הכח". געזיגט האבען אבער די וויעגער, וואס האבען צווישען זיך געהאט אזויגע שפילער, ווי מעביען, גאלד, ווארשאו, העס, פישער, ניקאלסבערגער און אנדערע.

פויזנער וואיעוודאט גיט זיך אפ איז דעמיסיע

צוליב די פייערונגען פון 3. מאי איז פויזען.

פויזען, 8 מאי (א.ה.) אלס אויפ־נאחם פון גאנץ פוילען זענען אין פויזען פארגעקומען צוויי בעזונדערע פייער־גען פון דרייטען מאי. אין דער ערשטער פרצעסיע האט זיך פעסטגעלעגט דאס מו־ליטער אין די פארשטעהער פון די דע־מאנסטראציעס. אין אין דער צווייטער — די שרעקעס. אין צוזאמען האבן דערמיט האט זיך פערשרייט א קלאנג, אז דער פויזנער וואיעוודאט בענ־סקי זאל זיך אפגעבען אין דעמיסיע, ווייל ס'איז איהם נישט געלונגען אינטערוואל־ען די אחרות אין מאס פון נאציאנאלען יום־טוב.

פון דער מאנופאקטור־סעקציע ביים סוחרים־פעראיין.

(נ) די מאנופאקטור־סעקציע ביים צענטראלע יודישען סוחרים אין פאב־ריקאנטען־פעראיין (פעטריקאווער 10) האט פאנאנדערגעשיקט צו אלע סוחרים־ארגאניזאציעס אין פוילען א ברוף פון פאלגענדען אינהאלט:

„מיר האבען דעם כבוד אייך מיטצו־טיילען, אז די מאנופאקטור־בראנזשע ביי אונזער פעראיין האט געשאפען 3 אבטיילונגען און נעמלעך: 1) אנ'אבטיי־לונג פאר קרעדיט־שיין, 2) אנ'אבטיי־לונג צו רעגולירען וועסקלען־פראג־מעסטען און 3) אנ'אבטיילונג צו אונ־פארמירען דאס סוחרטום וועגען דער קרעדיט־פעהיגקייט פון די סוחרים.

„מיר בעטען אונטערצושטיצען די דאזיגע אבטיילונגען אונזערע מיט אונ־פארמאציעס, ביי דערמיט צו שיצען די סוחרים פון דער מעסטע פון אונגעהייר־ען שאדען.

„מיר בעטען אייך גלייכצייטיג אונז אובערצוגעבען א געגויע לויסונג פון קרעדיט־פעהיגע פירמעס".

פון דער יודישער קהלה.

(נ) נאך א פראגעסטיט פון 10 טעג, האט דער פערטרעטער פון קהלה־פרע־זעס, פרנס גרשון גוטמאן געלעזען אויפ־גענומען זיין אמט. אין די נאכשטעטע טעג זאל צוגו־פגעראפען ווערען א זיצונג פון דער קהלה־פערוואלטונג.

דער גר[illegible]ער מבול אין אמעריקא.

דער שאדען בעטרעפט העכער 500 מיליאן דאלאר. — גאנצע לענדער געפינען זיך אונטערוואסער.—די גרויסע רעטונגס־אקציע פון אמעריקאנער רויטען קרייץ.

עס ווערט אונז פיל געשריבען וועגען דעם קאטאסטראפאלען אויסגאנג פון מי־סיסיפי. ער ווערט בעצייכנט אלס גרו־ער מבול פון די פערגאנגענע שטאטען. אבער פון די קורצע טעלעגראמען קען דער לעזער האבען א שווארצען בעגריף פון דערק אטאסטראפע. און די גרויסע אנגעהויערע שארעגס, וואס זי האט אנגעמאכט.

די קאטאסטראפע האט זיך אנגעהויבען אין אלבאמא, וואו דער מטר פאליא איז ארויס פון זיין בעט אין אנ'ם שטאט מיסיסיפי, וואו דער רייזער מטר מוס'ן זעלבען נאכען צוזאמען מיט זיין צוריקס די מיסיסיפי צשוואקסען זיך אין א אויסערגעוועהנלעכען נאס.

פון דער פערפלייצונג האט געלייטען נישט בלויז דער שטאט מיסיסיפי, נאר אויך דער שטאט ארקאנזאס, וואו די נאנצע ישוב געפינט זיך אונטער'ן וואס און זעהט אויס ווי א ריזיגע פוטשע אויך דער שטאט לויזיאנא און ווערט נאשען געווארען אין א גרויסער מאס.

די פערפלייצונג איז אלזא אזוי גרויס, אז די שיידונג פון מבול און דער בו־כעל זענען אנגעפאסט פאר דער דאזי־גער קאטאסטראפע.

אמעריקא האט אויך דא געשלאגען „רעקארד". אויב מען קען זיך אזוי אויס דריקען די בעפעלקערונג פון דער נעגער וואו ס'פלוסט די מיסיסיפי אין וואוי־ל האבענד, די ערד איז א פרוכטבארע, ראסען געפונען זיך גרויסע באגוועל־פלאנטאציעס. ניט בעשרייבטע פעלדער, סערער און גערטנער.

דערפאר איז דער ווערטשאפטליכער היזק מאקי אזא אנטשיידענער. ווי זאר־קענער בערעכענען — האבען די לוואי־יעס אויסגעשטראגען בלויז אין שטאט מיסיסיפי בערך 350 מיליאן דאלאר אין ווערט פון העכער 6 מיליאן דאלאר. ארום אין ארום נעמט מען אן די שאדען אויף אנ'ערך 500 מיליאן דאלאר, אבער די צוגער אין ווייט נישט מען געגלייך אין זיכער נישט אנטשרי־בען, וואו ארום 90 פראצענט פון דער בעפעל־קערונג, וואס איז געטראפען געווארען פון דער פערפלייצונג געווארען דער בו־מען אין אנגעפאסט פאר דער דאזי־גער קאטאסטראפע.

אמעריקא האט אויך דא געשלאגען „רעקארד". אויב מען קען זיך אזוי אויס דריקען די בעפעלקערונג פון דער נעגער וואו ס'פלוסט די מיסיסיפי אין וואוי־ל האבענד, די ערד איז א פרוכטבארע, ראסען געפונען זיך גרויסע באגוועל־פלאנטאציעס. ניט בעשרייבטע פעלדער, סערער און גערטנער.

דערפאר איז דער ווערטשאפטליכער היזק מאקי אזא אנטשיידענער. ווי זאר־קענער בערעכענען — האבען די לוואי־יעס אויסגעשטראגען בלויז אין שטאט מיסיסיפי בערך 350 מיליאן דאלאר אין ווערט פון העכער 6 מיליאן דאלאר. ארום אין ארום נעמט מען אן די שאדען אויף אנ'ערך 500 מיליאן דאלאר, אבער די צוגער אין ווייט נישט מען געגלייך אין זיכער נישט אנטשרי־בען, וואו ארום 90 פראצענט פון דער בעפעל־קערונג, וואס איז געטראפען געווארען פון דער פערפלייצונג געווארען אין א גרויסער מאס.

אכטונג, חברים ארטיסטען!

מיר מעלדען אלע אונזערע חברים, אז די מיטגלידס־אנגעהעריגקייט פון חבר

שלמה הערשקאוויטש

ווערט אנגעשטעלט ביז צום נעהנסטען צוזאמענטרעף, און קיינער פון די חברים זאל מעהר מיט איהם נישט שפילען. זיין מיטגלידס־קארטע ווערט ערקלערט פאר אונגילטיג.

סעקרעטאריאט פון צענטראלען יודישען פראפעס. ארטיסטען־פעראיין אין פוילען.

א בונט איז דער מאקאטאווער תפיסה.

בעוואפענדיג זיך מיט מישען און בענקלעך ווארפען זיך די ארעסטאנטען אויף דער טורמע־וואך און שרייען, אז מען גיט זיי פערשיטעלט ברויט

ווארשא, 4 מאי (טעלעפאנוש) חצות 8 אין דער פרוה אין די ווארשע־ער פאליצען אלארמירט געווארען, אז אין דער מאסאמאוער תפיסה קומט אויף א בונט פון די ארעסטאנטען און עס ווערט געבעטען ארויסצושיקען פאר־לייצונגס הולף. צוזאמען מיט א פאליצען־מאנטשאפט מיט א פאליצען־מאיור ווייס אויפ'ן פיר אנגעקומען דאס פרוה־שטיק האבען זיי אנגעהויבען צו שרייען: השי, חברים! מיט פערשיטעלט ברויט מען די אלארמירטע אין אלזא אזוי גרויס, אז די שיידונג פון מבול און דער בו־כעל זענען אנגעפאסט פאר דער דאזי־גער קאטאסטראפע.

אמעריקא האט אויך דא געשלאגען „רעקארד". אויב מען קען זיך אזוי אויס דריקען די בעפעלקערונג פון דער נעגער וואו ס'פלוסט די מיסיסיפי אין וואוי־ל האבענד, די ערד איז א פרוכטבארע, ראסען געפונען זיך גרויסע באגוועל־פלאנטאציעס. ניט בעשרייבטע פעלדער, סערער און גערטנער.

דערפאר איז דער ווערטשאפטליכער היזק מאקי אזא אנטשיידענער. ווי זאר־קענער בערעכענען — האבען די לוואי־יעס אויסגעשטראגען בלויז אין שטאט מיסיסיפי בערך 350 מיליאן דאלאר אין ווערט פון העכער 6 מיליאן דאלאר. ארום אין ארום נעמט מען אן די שאדען אויף אנ'ערך 500 מיליאן דאלאר, אבער די צוגער אין ווייט נישט מען געגלייך אין זיכער נישט אנטשרי־בען, וואו ארום 90 פראצענט פון דער בעפעל־

דעלעגאציע פון האנדווערקער־ראט אין דער וואיעוואודזטווא.

(:) דעם פערגאנגענעם מיטוואך האט זיך פארגעשטעלט אין דער וואיעוואודזט־טווא א דעלעגאציע פון פארשטעהער פון האנדווערקער־ראט מיט'ן ארויס. וויינמאן זיין קאמיטעט פון האנדווערקער־ראט מיט'ן ארויס. אין דעם גע־שפרעך אין דער וואיעוואודזטווא האט זיך פערגעשטעלט אין דער וואיעוואודזט־טווא א דעלעגאציע פון פארשטעהער פון האנדווערקער־ראט מיט'ן ארויס. וויינמאן

לאדזער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעהמט-אן פון 6 ביז 7 אין אָוועד.
נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישטצוריקגעשיקט.

„Lodzer-Tageblat", Łódź, Piotrkowska 16, Skrz. poczt. 16
טעלעפאנען: פון רעדאקציע 57. אדמיניסטראציע 47.

אויפלעבונג איז דער ליבעראלער פארטיי פון ענגלאנד.

די אויפלעבונג פון ליבעראליזם אין ענגלאנד איז א פאקט. וואָס קען נישט לייקענט ווערען. די ידיעות וואָס קומען אָן פון אַלע עקען פון גרויס-בריטאַנ־יע־שטיגען די דאָזיגע ערשטענונג און הויזען אָן דערויף, אז די אין השפעות־ון ליבעראליזם איז פערשוואונדען און אז די דאָזיגע בעוועגונג בעקומט איהר אַמאָליגען גלאַנץ.

די ליבעראלען פוזען אָבער איצט קומען צו די וועהלער מיט א פעסט ...ם. זיי וועלען ערפילען א פאַרשיידענע פליכט אויפ־זיך די וועהלער־ ...ואָגען, וואָס אַלץ מ'איז מעגליך צו בעשאַפען אינ'ם לעבען פון דער מלוכה. ...ערהאַן מענשען, וואָס מיינען, אז די ליבע צום פאָטערלאַנד איז אָבהענגיג פון סאַטען, וואָס האָבען א שייכות צו דער אויסערליכער פאָליטיק אָדער ...ענינים, אָבער יעדער וואָס ווירקט צו בעפעסטיגען די יסודות פון נאַציאָנא־ ...ים, צו פערבעסערען די לעבענס־תנאים פון דער בעפעלקערונג מאַכט זיך ...פערדיגע לטובת דעם פאָטערלאַנד נישט אין קיין קלענערער מאָס, ווי דער ...ם, וואָס שעהט אויפ'ן מלחמה־פעלד.

דער מצב אין ענגלאַנד וואָלט געווען א שווערער אויב דאָס פאָליטישע לע־ ...ן לאַנד וואָלט געווען בעפעסטיגט בלויז אויף די אנשויאונגען פון דרייַ ...ן, וואָס צוויי פון זיי געהען אויף א פאַלשען וועג און די דריטע האָט קיין ...נישט. ס'איז שאַקי לייכטער צו העלפען בעפעסטיגען די ליבעראַלע פאַרטיי, ...ן ארויסצוהערען די אנדערע צוויי פאַרטיען אויפ'ן ריכטיגען וועג.

...אין א דעמאָקראַטישע לאַנד קען פאָרקומען א ערשיינונג, אז ס'זאָל מיט אַמאָל ...לוצליג קומען א איבערקעהרונג אין די אנשויאונגען. א מאָל און נאָך מיט ...א יאָהר צוריק זענען די וועהלער פון אַזן וואָהל־קרייז געווען בעאיינפלוסט ...ן פאָליטישען גדאַנק, וואָס איז איבערגעגאַנגען כמעט בירושה פון פאָטער ...הון.

...עס זענען געווען וואָהל־קרייזען, וואו די וועהלער זענען תמיד געווען קאָנ־ ...סטיווען אָדער ליבעראַלען. ענדערונגען אין דער אַלגעמיינער שטימונג זענען ...ן זעלטען און כמעט א אויסנאַהמה. איצט איז די לאַגע אינגאַנצען אנדערש. די ...בירגער, וואָס האָבען וואָהל־רעכט גרייט אין די מיליאָנען און דער רוב ...ער האָט נישט קיין שום קלאָרע פאָליטישע שטעלונג.

...א ענדערונג אין דער שטימונג פאַר אַזן צד אָדער דעם אנדערען איז גאַנץ ...ך און אָט די מעגליכקייט דאַרף האָבען פאַר די אויגען די ליבעראַלע פאַר־ ...די דאַרף אויסנוצען דעם שעת־הכושר.

דערצו דאַרף זי האָבען אין יעדען וואָהל־קרייז מענשען בעוואוסטזיניגע און ...טיע צו דער פאַרטיי, וואָס האָבען דעם ווילען און דעם כח צו שאַפען מיט־ ...ר פאַר דער פאַרטיי און זיי פאַרבריישען צו דער אַרבייט. מיר האָבען פיל ...ם אין די ליבעראַלע קלובען, וואָס זענען נישט מעסט אין זייער איבערצייגונג.

...מען דערצעהלט וועגען דזשען דאַלטאָן, דעם בעריהמטען געלעהרטען, וואָס ...געגרינדעט די עטאַריע פון די אַטאָמען, אז אַלץ פאָליטיקער איז ער נישט ...ן מעסט אין זיין איבערצייגונג. ער איז געווען, א מין ליבעראַל־קאָנסערוואַטי־ ...דאָס הייסט, א מענש וואָס האָט אַנערקענט די בעדייטונג פונ'ם פראָגראַם, ...ער האָט גלייכצייטיג גערעכענט, אז מען דאַרף אַלץ איבערלאָזען ווי ס'איז ...ן. אזוינע טיפען זענען מערהאַן פיל. צווישען די רייכע זענען מערהאַן א סך, ...זייער רוח איז געשטערט געוואָרען דורך די גרויסע סאָציאַלע פראָבלעמען ...אונזער צייט. אויף וויפיל די פאָליטיק איז נוגע דער פראָגע פון פרייען האַנ־ ...דעל עקאָנאָמישע אינטערעסען זענען זיי פראָגרעסיוו און ליבעראַל. אָבער ...די זאַך איז נוגע דער ענטוויקלונג פון די ארבייטער, ווען ס'האַנדעלט זיך ...ן אויפהויבען דעם מצב פון די ארבייטענדיגע און בעזונדערס ווען מען דאַרף ...נען געוויסע קרבנות אויפ'ן חשבון פון אנדערע קלאַסען, הויבען זיי אָן צו ...שלען און פאַלען בײַ זיך אַראָב.

דער ליבעראַליזם דאַרף זיך בעמיהען ארויסצוקומען פון דער ענגשאַפט פון ...קלאַסען און שטאַנדען אידעאָלאָגיע. מיר דאַרפען קוקען אויף די אַלע זאַכען ...נאַציאָנאַלען שטאַנדפונקט, פון שטאַנדפונקט פון נאַציאָנאַלען וואוילזיין און פון ...שטערקסען פון דער מערהייט פון לאַנד.

מיר דאַרפען נעמען אין אַכט, אז בײַ יעדען פאָלק איז דער קלאַס פון ...ארבייטענדיגע דער רוב פון פאָלק. אויב די ארבייטער און דער פראָלעטאַריער ...נען זיך אין שפּ'ען מצב און זענען מערהייט, קען די נאַציע נישט גליקליך ...אונזער פליכט איז דעריבער צו הייבען דעם מצב פון ארבייטער.

אין דער צייט פון דער גרויסער וואָהל־רעפאָרם פון יאָהר 1832 האָט די ...ישע קראַפט אין ענגלאַנד זיך געפונען אין די הענד פון די שיכטען, וואָס ...ען געהאַט רעכט און די דאָזיגע שיכטען האָבען דעמאָלט זיך געפרעגט צו ...ען זיי די מאַכט איבערגעבען אין די הענד פון די ברייטע מאַסען.

עס זענען געווען פיל, וואָס האָבען אויף דער דאָזיגער פראַגע געגעבען ...אַנטוואָרטען; זיי האָבען נישט געוואָלט הייסען פון קיין בייַ פאָליטישע ...מען און יעדער געדאַנק פון וואָהל־רעפאָרמען איז זיי פרעמד געווען.

עס זענען אָבער געווען אויך אנדערע, די ליבעראַלען פון יענער עפּאָכע, ...ן האָבען געזאָגט: „נון? מיר דאַרפען זיך בעמעסטיגען נאָר א דאַנק די בע־ ...ערע רעכט, וואָס מיר האָבען! מען דאַרף קוקען אויף דער פראַגע פונ'ם ...אנדפונקט פון א געזונדער פאָליטיק און געבען די מעגליכקייט די גרעסטע צאָהל ...נער אנטייל צו נעמען אין מלוכה־לעבען".

די דאָזיגע מענשען זענען אין אונזערע אויגען די אמת'ע פאַטריאָטען. אין ...ער עפּאָכע האָבען מיר נישט פאַר זיך קיין פראַגען פון א קאָנסטיטוציאָנעלען ...רעפאָרם נאָר סאָציאַלע פראַגען און אויך מיר דאַרפען זיך פרעגען: צי זאָלען ...ד מערשליסען די טויערען און לאָזען אָנפיהרען די מלוכה בלויז דורך די פרי־ ...ליגירטע קלאַסען, אָדער מיר זאָלען זיי ברייט עפענען און אריינציהען דאָס ...מאָלק אין דער אחריותפולער פליכט פון די מלוכה־אינטערעסען.

עס זענען מערהאַן צווישען אונז ליבעראַלען פיל אזוינע, וואָס קענען נישט ...פאַרען קיין קלאָרע און פעסטע תשובה אויף דער פראַגע. אָבער איך האָף, אז ...ן וועלען וואַכען זיך בעוואוסט און זיי וועלען געבען דעם ענטפער, וואָס איז ...ציג פאַר די גרונד־פרינציפען פון ליבעראַליזם. דאָס לאַנד וועט נאָר מערדיגען ...ן אזא קלאָרען ענטפער.

סער הערבערט סעמיועל.

8-טונג!
דאָס
לאדזער
טאגעבלאט
בעקומט מען מעגליך 6 א זייגער פריה
אין אלע באהן-קיאסקען פון
„רוך"
(„Ruch")

לעבעדיג בעגראבען.

א בערג פאַלט אין און צושמעטערט א יודיש הויז.

לוגלין. — פאַריגע וואָך איז אין איזשביצע געשען א קשאַטראָפע, וועל־כע האָט זיך אויף א גליקליכען אופן געענדיגט אָהן מענשליכע קרבנות.

שפּעט בײַנאַכט בעת די פאַמיליע מי־ סעלמונקע איז שוין געשלאָפען, האָט זיך דערהערט א שטאַרקער קלאַפּ און בײַ יאַנקעל מיסעלמונקע האָט בעוויזען אויפצוזאָקען זיינע שטוב־מענשען, האָט זיך דער טיפּיש פון זיין וואוינונג געגע־ מען ברעכען און די שטוב־מענשען זענען געבליבען ווי אין א קבר.

עס האָט זיך ארויסגעוויזען, אז דער בערג געבען דאָזיגען הייזעל איז אייג־ נטפאַלען און צושמעטערט דעם בנין, אין וועלכען עס וואוינט די פאַמיליע מיסעלמונקע, צושמעטערנדיגע מיליוניס דאָס שכנות'דיגע הייזעל פון ח' יצחק לאַן.

א דאַנק דער רעטונגס־אַקציע, וועלכע איז שנעל אונטערגענומען געוואָרען, איז געלונגען ארויסצוראַטעווען די לעבעדיג בעגראָבענע פאַמיליע מיסעלמונקע. די ארויסגעראַטעוועטע האָט צום גליק גאָר נישט געשאַדט. זיי זענען נאָר געווען איבערגעשראָקען, אַזוי, אז זיי האָבען שפּאַן לאַנג א וואָרט נישט געקאָנט אויס־ רעדען.

נאך מערקווירדיגער, ווי אין קינא.

א וואונדערבאר־סענסאַציאָנעלער ראָמאַן צווישען א שעהנער אַמעריקאַנערין מיט אַ'ענגלישען לאָרד, מיט וועלכען עס סאָכט גאַנץ פאַריז.

(אַ בריף פון פאַריז)
פון י. א. בער.

א לייַדענשאַפטליכער אַרי סטאַקראַטי־ שער ראָמאַן האָט זיך דאָ נישט לאַנג בלויז מערענדיגע אין פאַריז אין מי־ טען העלען טאָג פאַר די אויגען פון טויזענדער מענשען. דער געליבטער איז בעווען א יונגער ענגלישער לאָרד, די געליבטע א יונגע פראַנצויזישע גרעפין, א ברוי פון א מאַן. צוויי קוילען האָט די געליבטע אויסגעשאָטען איינע נאָך די אַנדערע; מיט דער ערשטער האָט זי גע־ טראָפען איהר געליבטען, דעם יונגען לאָרד אין האַרצען; מיט דער צווייטער האָט זי געצילט אין איהר אייגענער ברוסט.

איצט דערוויסט מען זיך מיל אינטע־ רעסאַנטע פרעמס, ווי אַזוי די טרויעריגע געשיכטע איז פאַרגעקומען.

די צוויי רעוואָלווער־שאָסען אין לוקסום־צוג.

4 בייטאָג, אויף איינעם פון די פאַריי־ זער גרעסטע וואָקזאַלען, איז געשטאַנען דער עקספּרעס־צוג, גרויס אָבצופאָהרען קיין לאָנדאָן.

אין דעם דאָזיגען מאָמענט איז בײַ דער אָפענער טיר פון דעם וואָגען ערשי־ נען קלאַפּ געשטאַנען א יונג מאַרעל זעהר רעך געקלייד. דאָס מאַרעל האָט זיך געזעצט און געזעגנט און זיך נאָך אַלץ נישט געקענט צושייַדען איינער פון אַנדערען. בײַ דער אָפענער טיר, ווען די פרוי איז שוין געשטאַנען מיט איין פוס אויף דעם ערשטען טרעפּעל, האָט זי דעם יונגעמאַן צום לעצטען מאָל א קוש געגעבען... אין דעם אויגענבליק האָט מען פון די טרעפּלעך דערהערט אינ'ם לוקסוס־וואָגען צוויי שאָסען, איינעם נאָכ'ן אַנדערען און באַלד נאָכדעם א האַרצ־ רייסענדען געשריי... די פּאַסאַזשירען פון וואָגען זענען בליץ־שנעל ארויסגעלאָפען צו דער אָפענער טיר. דאָרט איז שוין געלעגען דער יונגער מענש אין א שטיק פון בלוט מיט א קויל אין האַרצען. שוואַך־שעפּ־שענדיג אין ענגליש: „אַה, זי האָט מיך ערמאָרדעט!" די יונגע פרוי, מיט א דורכגעשאָסענער ברוסט און מיט א רעוואָלווער אין האַנד, איז פון די וואָגען־טרעפּלעך אַראָבגעפאַלען און האָט זיך אין איהר גאַנצער לענג אויסגעצוי־ גען אויפ'ן שפּייַערנעם פּראָסטער.

דאָס אַלץ האָט געדויערט איין מינוט... דער צוג איז שוין געפאָהרען, אָבער גאַנץ נענוג לאַנגזאַם. די ערשיטערטע פּאַסאַ־ זשירען האָבען א איז געשען אַזאַ דעם אַלאַרם־סיגנאַל. דער מאַשיניסט האָט פלו־ צים אָנגעשטעלט דעם צוג. דער פּאָלי־ ציי־קאָמיסאַר פון האָקזאַל איז באַלד גע־ קומען צופליהען מיט צוויי דאָקטוירים.

די אייגנציגע עדות פון דער בלוטיגער דראַמע, האָבען אָבער גאָר חיגיג אויס־ זיגעט געקענט דערצעהלען.

כדי מעפּטשעטעלען וועד עס זענען די ביידע העלדען פון דער טראַגעדיע, האָט דער קאָמיסאַר גענומען זוכען אין זעקעל זאַכען, און דאָ האָט זיך ארויס־ געשטעלט, אז די יונגע פרוי איז שאַקי א פאַריזערין, און זי איז גאַרנישט אַזאַ הער. זי איז די גרעפין אַליסע דע־זשאַנצע, די פרוי פון בעקאַנטען גראַף דע־זשאַנצע.

פון די פּאַפּירען, האָט דער קאָמיסאַר האָט געפונען בײַ דעם געשאָסענעם אין קעשענע, איז געווען צו זעהן, אז ער הייסט ווינסענט רייַמאָנד וואַלטער דע טראַפּאַרד, אז ער איז א לאָרד פון ענגלאַנד און איז אַלס פינף און צוואַנ־ציג יאָהר.

איז עס נקמה? איז עס איינערזוכט? איז עס דער לעצטער אָקט פון א ליגקער ליעבע? ס'האָט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער גראַף איז שוין פון א לענגערער צייט נישטאָ אין פאַריז. אין פאַלאַץ גע־ פינען זיך בלויז דער יונגער גרעפיניע אַזוי קינדערלעך און זעער באַנג.

ווי נאָר די שויגער האָט זיך דער־ וואוסט געגען דעם אומגליק, איז זי באַלד נעקומען צו מאָהרען. די אַלטע שויגער האָט מיט מוטערליכער ליבע זיך צוגע־ רוקט צו איהר זינדיגער שנור'ס צוקאָ־ פענס, א הארציגען קוש געטון איהר אויפ'ן שטערן, און פערדעקעדיג איהרע אויגען מיט איהר נאַז־טיכעל, האָט זי מיט איהר אַלטער ציטערדיגער שטים דערצעהלט פאָלגענדע געשיכטע וועגען די בעציהונגען פון איהר זוהן דעם גראַף און יונגער פרוי:

די גוטע שויגער און איהר ערצעהלונג.

איהר שנור, די איצטיגע יונגע גרעפין אַליס דע־זשאַנצע, איז אַלט אַכט און צוואַנציג יאָהר, זי שטאַמט פון אַמעריקע, איהרע אָלטערן זענען נישט קיין איינע, די יונגע אַליס האָט פון קינדהייט אָן געוועזען אין פּאַריז, בעזונדערס האָט זיך איהר גוואָלט קאָנען אויסגעגרעניצ־ען צו א פרייען און אויסגעגרעניצ־ טען לעבען, בעזונדערס האָט זיך איהר גוואָלט קאָנען פּאַריז. די אָלטערן און די אַלטע שויגער האָבען אַזוי אויפגעפאַסט דעם אומגליק, אז זי האָט אַזוי פיל געקאָנען פון פּאַריז. אין אַלטע שויגער האָט

סענסאציאנעלער ראמאן אין פאריז.

(ענדע פון זמט 3).

גאר אז האט מסירה אז אוגערחאר־טעמע געשיכטע. דאס איז געווען מיט צוויי יאהר צוריק, גלייך נאכדעם ווי זיי האבען עגשוועהנט זייער צווייט קינד, האבען זיי ביידע געמאכט א רייזע אי־בער מורח־אפריקא. זעלבסטפרשטענדליך, אז לאנג בלייבען אין אזא וויסטען און ווילדען ארט איז נישט קיין גרויס נחת. אבער דער גראף איז דוקא דא זעהר געפעלען געווארען צוליב זיין לעדיגי־ששט צו יאגד.

דער געפערליכער געיעג.

פלעגט ער גאנצע טעג אונטער דער פלאקערגעדיגער זון, פערשאלען הערען אין די געדיכטע וועלדער מיט זיין אנ־געלאדענעם ביקס אויף די פלייצעס און מיט זיין קוילען־זאק אויף דער זייט, אז ווגערינגעלע מיט זיין גרויסער מחנה יאגד־הינט, וועלכע ער פלעגט שטענדיג מיהרען מיט זיך, און מיט עטליכע שוואדרצע מענשען. די יונגע גרעפין האט גישט בעזונדערס ליב געהאט איהר מאנ'ס געיעגען, פלעגט זי בלייבען אין דער היים, אין בימדעל פון פאלטען־צוהצגען, וואס זיי האבען פאר זיך גע־לאזט אויסלעגען אין קעניג. ביסלעכ־ווייז, ביסלעכווייז האט זי זיך אנגעהויבען דערס, אלייין זיצענדיג, צו לאנגווייליגען פון אומעט. אבער איהר מאן האט זיך גאר אלץ גישט געקענט אפרייסען פון זיין יאגד־טעמפס.

דער יונגער לארד אין אפריקאנישען מדבר.

וואלט די יונגע גרעפין אשר גע־שווארבען דאן פון לאנגווייליגקייט, הען נאט וואלט אויף איהר נישט רחמנות געהאט און איהר נישט ארא־פגעשיקט א טרייסט אין איהר אומעט. פון ענגלאנד איז אנגעקומען א יונגער מענש פון א יאהר דריי און צוואנציג. דער לארד ווינסטעט רימאנד וואלטער דע טראפארד. ווען דער יונגער לארד ווינסטעט רי־מאנד וואלטער טראפארד איז ארא־פגע־קומען אין דער קאלאניע קעניע, האט דער דארטיגער ענגלישער גובערנאטאר איהם אויפגענומען מיט גרויס פארגנוגען. ער האט לכבוד איהם געמאכט א גרויס־ארטיגען באל אונטערן פרייען הימעל. זעלבסטפערשטענדליך, אז אויך דער פראנצויזישער גראף דע זשאנצע און די יונגע גרעפין האבען דא נישט געפעהלט.

גלייך נאך דער ערשטער בעקאנט־שאפט האט די גראפישע פאר דעם לארד אנגעלאדען צו זיך אויף א פאלצייט בייס הימישען משפג איז מען נאך נאחגעטער בעפריינדעט געווארען; מען האט נאכחער, ווען די זון האט זיך עט־האט אפגעקיהלט, געמאכט אלע דרי צוזאמען א שפאציר ביז שפעט אין אוועגד...

פון דעמאלט אן פלעגט דער לארד כמעט טעגליך קומען בעזוכען די גרעפישע פאמיליען־בייזעל. דער גראף האט פון דאס נט זיך געגומען פארן געיעג.

ס'האט נישט לאנג געדויערט און דער לארד און די גרעפין האבען זיך אליין גאר נישט ארומגעזעהן, אז דער לעבע־זיניגער פלירט האט זיך פערוואנדעלט אין א הייסען געפיהל פון צוויי פער־ליבטע הערצער.

דער גראף קומט מיט א דער־שאסענעם טיגער אז געמינט...

און אז אזוי איז אמאל געקומען אנ־אוועגד, ווען דער גראף האט זיך מיט זיין מחנה הינד אומגעקעהרט פון געיעג בעזונדערס צופרידען, ווייל עס האט איהם יענעם טאג זעהר שטארק גערעטען און די שווארצע, וועלכע זענען געקומען פון הינטען, — האבען איהם נאכגעטראגען א בלוטענדיגע טיגער־מוטער מיט איהר טיגער־קינד, וואס ער האט אליין דער־שאסען. אבער ארייגערעטענדיג הינטער'ן פארהאנג אין זייער פאמיליען־ביידעל, איז ער געבליבען שטעהן, ווי א צומיש־טער, דערזעהענדיג די יונגע גרעפין אין די ארמס פון דעם יונגען לארד — און ביידע זענען זיי פערזונקען אין א שיפען און זיסען שלאף, ווי גליקליכע קינדער... מיט גרויס מיה האט ער זיך געקענט בעהערשען נישט אנצושטעלען גענען זיי דעם ביקס, וואס ער האט נאך געטראג־גען אויף דער פלייצע!... איהם איז עפיס א מין משוגעת בעפאלען און ער האט גענומען ווילד לאכען. די צוויי פערליב־טע האבען זיך אויפגעכאפט און מיט פערוואונדערונג, ווי זיי וואלטען געקומען פון אנ'אנדער וועלט, האבען זיי געגומען רייבען די אויגען.

ווען די יונגע גרעפין איז געקומען צו זיך פון איבערראשונג און שרעק, האט זיך ערקלערט, אז אין דער וירקליכקייט האט זי נאך פאקטיש נישט אריבערגעטרע־טען די לעצטע גרענץ פון שרייהייט צו איהר מאן, און זי האט מיט טרערען אין די אויגען געבעטען בייז איהם רחמ־נות, נישט אזוי פאר זיך, ווי פאר דעם יונגען לארד...

דער גראף האט זיך געלאזט איבער־רעדען; ער האט בעשטענדליך געוואלט אז זיין פרוי איז פולשטענדיג פערליבט אין לארד, אבער ער האט איהר געגלויבט, אז זי איז איהם נאך געבליבען געטרייע... האט ער גלייך אויף מארגען בעטמען א שפאציר ביז שפעט אין אוועגד.

פון דעמאלט אן פלעגט דער לארד כמעט טעגליך קומען בעזוכען די גרעפישע פאמיליען־ביידעל. דער גראף האט פון דאס נט זיך געגומען פארן געיעג.

דער גראף אנטלויפט.

האט דער גראף, לויט זיין מוטער'ס עצה, אנגעגעבען אין פאריזער געריכט א מיטא הערען א גט און כדי אויסצומיי־דען אנ'אפענעם טקאנדאל, האט ער שנעל פערלאזט פאריז און טרייבט איצט ווידער לייד־נשאפטליך זיין געיעג אויף הילדע חיות אין די אפריקאנישע מדבריות..

די יונגע גרעפין איז געבליבען וואוי־נען בייז דער שוויגער, וועלכע איז גע־בליבען, ווי פריהער, פרייגדליך צו דער מוטער פון איהרע ליבע אייניקלעך. דער לארד איז לאנג געווען אין פאריז און זיי פלעגען זיך ערשט נאך אפטער בע־געגענען, ווען דער גראף איז געווען אוועקגעפאהרען; אבער צו איהר אין וואוינונג, אין פאלאץ, פלעגט ער נישט קומען.

(ענדע קומט).

נאלד, בלוט און פרויען.

א ראמאן פון מערסווירדיגע איבער־לעבענישען און ליידענשאפטען.

(4-טע פארזעצונג).

עס איז געווארען שפעט. די גפסט האבען אנגעהויבען זיך צו צעמ־ די גרעפין האט פון יעדען געגומען אפשיד, אז מען זאל זי ב בעזוכען און איז געווען גענוגען אפשיד אליין. ווען דער לי גאסט איז אוועקגעפאהרען, איז איהר זוהן מאקס ערגיץ פערשוואונדען ג זיין ראדצקי איז געבליבען אליין. זי האט זיך אויפגעוקט אויף זעהן איהר ערגיץ פרייגד גאנז.

— אך, די ביסט נאך דא? — האט זי אויסגערופען — דו האסט מיר זאגט, אז דו האסט אינגעלאדען צוויי געסט, וועלכע גאר דו אליין קענסט. האב איך זיי נישט געזעהן?

— געדיגע פרוי! זיי זענען דא געווען. האבען זיך זעהר גוט אונ־ האלטען און קיינער האט זיי נישט בעמערקט. איך בין יעצט הערכסט צופרידען איך האב זיי איינגעלאדען. איך זעה יעצט, אז מיר וועלען זיי דארפען.

אויף רגע שפחנעם געזיכט פון דער גרעפין האט זיך בעזייגען א פינס־ וואלקען. זי האט געוואלט שפעס זאגען, אבער גאנז האט פערכאפט.

— גוטע נאכט, גרעפין! — האט ער געזאגט און איז ארויסגעגאנגען זאל.

די גרעפין איז געבליבען אליין. זי איז געווען זעהר מיד און איז ש געאנגען אויף ז שטהל. אין זאל איז געווארען פינסטער. די דינער האבען ווייטען צו פערלעשען ס'ליכט. די גרעפין האט עס נישט בעמערקט. זי איז גע־ פרויערינג און פערטראכט.

— עס געהט נישט, אזוי ווי מען וויל — האט זי פרויעריג געזאגט — מוז קעמפען אין לעבען, מען מוז זיך ראנגלען מיט יעדער קלייניגקייט, ווען ווייל דערגרייכען! מען מוז איבערשרייטען איבער יענעם'ס קאפ, ווען מ עפעס האבען. מען מוז צעשרעטען מיט די מיט, ווען מען וויל שפעהן פון יענעם. אזוי פיהרט זיך די וועלט. עס איז א גרויסער ים. ווער עס קען מען און פרויפקיכען אויף יענעם. דער שווימט ארויף. ווער עס קען נישט מען, דער מוז אונטערגעהן. איז עס אבער שטענדיג אזוי? לאזען זיך אלע מיט די מיט? — איך וועל פרובירען! צלוויריג מוז זיין מען זוהב'ס פרוי. האט וועלען קדער נישט.

4-טער קאפיטעל.

איז טיפען טאל.

נישט וויט פון שלאס טאקי, צווישען די הויכע קארפאטען־בערג געפינ־ א טיפער טאל. פון ביידע זייטען פון שמאלען און טיפען טאל הויבען זיך אויפ־ כע, גלאטע, שטיינרנע ווענד פון די בערג. אויבען וואקסען אלטע בוימער. אין טאל וואקסט נישט קיין בוים און קיין גראז. ווי עס חיזט אויס, איז אין דאזיגען טאל אמאל געפלאסען א טייך. חיצט איז דער טייך אויסגעפרוקענט ר־ ען און איבערגעלאזט אין טאל נאר זאמד און קלייגע שטיינדלעך.

אין דעם דאזיגען שמאלען טאל איז שוגקעל שטילו בייז טאג. די תוכיע פון די בערג פערשטעלען איהם אין אלע זייטען.

עס איז נאכט. דער ווינט רויש און סטיפט צווישען די אלטע בוימער די בערג. אלץ איז שטיל. אלץ איז רוהיג.

אויף א בערגעל טאר'ן שאל האבען זיך בעהויזען צוויי מענשליכע גע־ טען. זיי זענען אנגעזעסען ארא־פגעגאנגען פון בערגעל און זענען ארייגגעגאנגען טיפען שאל. זיי זענען געבליבען שטעהן ביים ארייגגאנג, האבען אנגעקליבען קעגץ צווייגען אין וואלד און האבען צעלעגט א מיצר. דאן האבען זיי זיך בעש ארום פייער און האבען געווארט. פון צייט צו צייט פלעגען זיי א קיק־טון א וועג פון וועגען זיי זענען געקומען.

— עס איז שוין שפעט — האט זיך פלוצלינג אינגער פון די מענער ווישען — ער איז נאך נישט.

— איך וואונדער מיך גארנישט, וואס ער איז נאך נישט — האט דער דער בעגעגנפערט — איך ווייס גארנישט, ווער ער איז. אמאל קומט ער מיר ווי אנ'אינפאכער דינער פון דער גרעפין ראדצקי, אנ'אנדערע מאל שפילט ר ראלע פון א גרויסען מאן. ווער איז ער אבער? — דאס ווייס איך נישט. אי איך ווייס, נישט ווער די דאזיגע נייע גרעפין ראדצקי איז.

— וואס זאגט עס אונז אן? — זיי האבען געלד און צאהלען אונז ר עהרליך. וואס נאר זאלען מיר מערלאנגען פון זיי. ווער עס בעצאהלט אונז מאר דעם וועלען מיר ארבייטען.

— עס קימערט מיך נישט, ווער ער איז — האט דער ערשטער געענטפערט איך וויל נאר ווייסען, וואס ער וויל פון אונז? צו וואס האט ער אונז בעש אהער?

— דאס געהט מיך אויך זעהר וועניג אן. ווען ער וועט נאר גוט בעצאל וועלען מיר פון, וואס ער וועט נאר הייסען.

אין דער דאזיגער מינוט האט מען געהערט, אז א ראב האט דריי מ קרעקע־נעשען:

— קרא—קרא—קרא...

— דאס איז ער! — האט אויסגערופען אינער פון זיי — מיר וועלען ו ווייסען, וואס ער מערלאנגט פון אונז. לאמיר איהם ענטפערן!

ער האט אנגעהויבען נאכצומאכען דאס געשריי פון א ראב.

— קר... קר... קר...

אין דער זעלבער מינוט איז ארייגגעקומען אין טאל א מאדנע געשטאלט. איז געווען אנ'אלטער מאן מיט לאנגע ווענט האר, וועלכע דער ווינט האט זען אין אלע זייטען. דער אלטער מאן איז געבליבען שטעהן מער'ן מיצר, זיך אנגעבויגען אין דרייען און אויסגעשטרעקט די האנד, גלייך ווי ער ר געבעטען שוין און הילף.

ביידע מענער האבען זיך אין אנהויב דערשראקען, ווען זיי האבען געזע דאס מאדנע געשטאלט. אינער פון זיי ארויסגעכאפט זיין פיסטאלעט פון ש טעל און האט זי אויסגעשטעלט געגען דאס מאן.

— אך, גיין? — האט אויסגערופען דער צווייטער — וואס טוסטו דאן? מאן? זעהסטו נישט, ווער דאס איז? דאס איז דער שטומער בעטלער יש־ וואוינט געוויס דא ערגיץ אין א הייל. דו ווייסט דאך געוויס, אז זיי לאנגע ר רען האלט זיך אויף דא ערגיץ אין וואלד דער דאזיגער שטומער בעטלער. איהם צו רוה, סטעפאן!

אלזו, גיב איהם א סאר קרייצער — האט סטעפאן געענטפערט — ו דארפען מיר איהם האבען אינא, ווען מיר פרוואגען אזא וויכטיגען גאסט?

דער מאן האט ארויסגענומען פון דער קעשענע עטליכע קופערנע מינצן האט זיי דערלאנגט דעם בעטלער. דאן האט ער זיך אנגעבויגען צו איהם און געשריגען אין אויער ארייין:

— וואוינט איהר דא ערגיץ אין דעם טאל?

(מ ארזעצונג קומט).

יעקב פראנק

דער פערפיהרער פון די פוילישע יודן

היסטארישע שילדערונג

— פון —

גרשם באדער.

IX.

פראנקס ווייטערע גענג ביז ער ווערט אינטערנירט.

ענדע סעפטעמבער, 1759, איז יעקב פראנק אויף קיין וארשע, פאר זיין אונקפאהרען פון לעמבערג האט ער אויסגעקליבען 18 מענשען פון די גע־ארטעסטע אנהענגער זיינע און ער האט זיי איינגעטיילט אין דריי בעזונדערע חלקים. זעקס פון זיי האט ער אונעקגע־שיקט קיין וארשע, צוצוגרייטען דארט אלע זייגעהעגען די שיטונג. אנדערע זעקס האט ער איבערגעלאזן אלס שוערים פון זיין הויב און קינדער אין לעמבערג, און די דריטע זעקס האט ער מיט זיך מיטגענומען אלס בעגלייטער. די לעצ־טערגלחים האבען איהם פערשפרייט, אז ווי לאנג ער וועט זיין אין וואר־שע, וועלען זיי דא דערהייל געבען אויף חיות פאר זיין הויב און זיינע מענשען. אין דער אמת — אין די דערהייל געבען אויף פראנק'ן, האט מען דאן געכאפט אין ארעסטירט — אין די לובלינער קהלה איז פערוואונדערט געווארען, צו בעצאה־לען 2000 גולדען שטראף, א העלפט פון דעם צו דער קעניגליכער קאסע און די אנדערע העלפט אלס „שאדען־ערזאץ" פאר די פראנקיסטען. עפעס א מריץ אין לובלין האט אנגעטרעטען זיין פאלאץ צו די פראנקיסטען, פלעגען זיי דאן אלע צוזאמען בעהען יודען מארטיגאג אין קירכע און גאכמיטאג פלעגען זיי מאכען א „תפלה" אין דערהיים. אמאל פלעגט זיך פראנק אליין אויפשטעלען בייס „אלטאר" אין דער קירכע, ווען דארט א תפלה אין לשון קודש, אדער ער האט צוזאמען מיט זיין חבריא גע־זינגען א תפלה אין שאנגיאליש.

אין דער צייט, וואס פראנק איז גע־ווען אין לובלין, איז דארט געשטארבען איינער פון זיינע געטרייע. האט מען איהם בעגראבען אויפ'ן הויף פון דער קירכע און פראנק האט שטארק געוויינט אלע געבען יודען מיין שוץ פראנק'ן און זיינע מענשען. פערשידענע פריצים האבען אויך געוואלט ארייגנעמען די פראנקיסטען צו זיך אין זייערע גישען. פראנק'ן אליין האט דער קעניג געוואלט געמען אנ'אמט אין דער דעגירונג. קיי־נער האט נור נישט געוואלט צושטימען, אז פראנק זאל ווייטער אגיתירען אנ'איי־גענע „סעקטע". האבען די מענשען אנ־גענומען דעם קריסטליכען גלויבען — האבען די גלחים אין וארשא גע'שענט'ט — דארפען זיי זיך אויסמישען מיט אלע אנדערע קריסטען. איבערהויפט אין די פריצים נישט געפעלען, האט פראנק פיהרט אן אנ'אינגעגעם „שטאאט", ווי א מאנארך, און דעבי האט ער געדארפט ארויסוקען, עס זאל עפיצער שענקען עטליכע גולדען, ווייל נישט ער און נישט זיינע מענשען האבען שוין דע־מאלט פערמאגט א פרוטה.

פונדעסוועגען האט מען זיך געאמי־ניגט, דורכצומיהרען א נייעם שמד אי־בער פראנק'ן מיט זיינע מענשען און דעם 18-טען גאמעמבער 1759. איז פאר־געקומען פראנק'ס טויפע מיט א גרויסען פארראד אין דער קעניגליכער קאטעדרע דורך ערציבישאף זאלוסקי. אין גאמען פונ'ם קעניג איז סטארוסטע בראשקאו־סקי און די גרעפין בריהל געווען די „טויף־מאטהען". גלייכצייטיג מיט פראנק'ן האבען זיך גע'שפרט אלע זיינע תלמי־דים, צווישען וועלכע עס האט זיך גע־פונען דער רב פון בונטש, נחמן בן שמואל, און צווישען די „טויף־מאטהען" פון די פראנקיסטען זענען געווען אזלכע פרי־ציס, ווי גראף הארסט, סטארוסטע זבאי־סקי, פירשע סיעווערסקי, פירשען לובא־מירסקא, סטעפאן דעמבאווסקי, גרעפין זאמאיסקא, מארשאלען ביעלינסקי מאר־שאלק מנישעק, און אנדערע.

(דאס ווייטערע קומט).

ראזע לוקסעמבורג

ווי ווייט איז דאס?

(פון דער „ווייט" אין דייטשלאנד)

ווי ווייט איז דאס?
ווי ווייט איז דאס?
ווי ווייט איז דאס?

לאדזער כראניק.

יכרות אין אפריל געשטיגען אויף 1.13 פראצ.

(ב) געלטען אין וואַרשאַווער־אמט פאַרגעקומען אַ זיצונג פון דער סטאַטיסטישער קאמיסיע אויסרעכנונג געווען די עדרעגען פון די אויסהאַלטונגס־קאסטן. ס׳איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז אין פעברואַר מ׳ן חודש מערץ זענען די אויסהאַלטונג־קאסטן אין אפריל געשטיגען אויף 1.13 פראָצענט.

געשטיגען אין הויפּטזעלליך קאַרטאָפעל, בריות, מעהל א. אַז. וו.

מעקלעך קייז קאַנאַדאַ דורך דער פאסט.

די פאסט נעמט אָן פעקלעך קען קאַנאַדע. פאַר אַ פעקעל פון 8 קילאָ ווערט גענומען אַן אָבצאַצל פון 1 פראָנק מיט 86 סאַנטים.

הייַנט קומט פאר דאס שנעל־געריכט איבער די מערדער פון פרעזידענט צינאַרסקי.

(ש) הייַנט פאַנקט 9 אַ זייגער וועט אין קרוזע־געריכט אין דער פראָנטדרוק פון אַ שטעל־געריכט זיך אָנהויבען דער פּראָצעס געגען די מערדער פון פרעזידענט צינאַרסקי — געגען דעם 24־יאָהריגען אַרעם וואַלאַשטשוק אין געגען דעם 21־יאָהריגען קאַשוביטשערעש דרזשוסקי, וועלכע 5 אַ ווערען בעשולדיגט לויט די אַרטיקלען 51 און 455 פון שטראַף־קאָדעקס.

דער צוזאַמענשטעל פון געריכט איז פאָלגענדער: פּרעזעס וויטקאָווסקי, רי־מער—ווילקאָווסקי און קאַרוזין־קאַראַפּעווטש. בעשולדיגט דער פּראָקוראָר ד״ר קרילאָווסקי. עס פערטרעטן די אַדוואָקאַטן פון אַמט מוכאַל מעגאַטש און יעקב שווייצער.

געלטען אין פערגעלטען האבען זיך מויזענדער מענשען זיך געזעסן און דער קאַנצעלאַריע פון געריכט און געבן אַטענאַנס־בילעטען. דאס געריכט האָט אָבער אַרויסגעגעבען אַ בעגרענצטע אָנזאָל בילעטען.

* * *

וואַלאַשטשוק אין רזרזשוסקי ווערען בעשולדיגט, אַז זיי האבען אַרמאַרדירט דעם פּרעזידענט צולויף פערזענלעך־מערדער פאר און אַ שנעל־געריכט.

וואַלאַשטשוק האָט זיך מורח געווען און פערבראָכען. דאַנגען רזרזשוסקי און זיך נישט מורח און טענה׳ט, אַז ער איז אונשולדיג.

* * *

דאס געריכט פאדערט אַרויס אַ פאַרשטעהער פון ראַבינאַט.

(ש) געלטען האָט די פערוואַלטונג פון דער יודישער קהלה בעקומען אַן אויפפאַרדערונג פון לאַנדזער קרוזע־געריכט צו דערלאַנגען אַ פון פרעזידענט צינאַרסקי׳ס מערדער, וואַלאַשטשוק און רזרזשוסקי, אַ פאַרשטעהער וועלכער זאָל שווערען מיט די יודישע עדות, וואָס ווערען אַרויסגעריפען אויפן פּראָצעס.

ווער דאַרף זיך הייַנט שטעלען אויף די פּאַבאַר־קאַמיסיעס?

(ע) הייַנט דאַרפען זיך אויף דער שיר פּאַר פּאַבאַר־קאַמיסיע שטעלען די רעמיטען פון יאָהרגאַנג 1905, וועלכע האָבען בעקומען אַרבעטשעקיעס לויט׳ן אַרטיקעל 57 אַלס צייטווייליגע נישט פעסטגעגעבען לויט די נומערן 6081—4001, און די, וואָס האָבען אַרבעטשעקיעס לויט׳ן אַרטיקעל 53 (אויסצוגע שפּיטער).

רעזערוויסטען פון יאָהרגאַנג 1902 ווערען שוין גערופען צו די איבונגען.

(ש) די פ.פ.אַ. האָט שוין אָנגעהויבען פאַנגדערצושיקען אויפפאַרדערונגס־קאַרטען צו די רעזערוויסטען פון יאָהרגאַנג 1902 צוצושטעלען זיך צו די מיליטערישע אויפגאַבען.

די וואהל פון אַ נייעם שטאַט־פּרעזידענט איז דערוויל נישט אַקטועל,

ווייל מען ריכט זיך, אַז אַ ליאָדע וואַד זאָל דער שטאַט־ראַט פונאַנדערגעלאָזט ווערען.

(פ) צולויף דעם, וואָס צווישען די שטאַט־ראַטסגעריכט פּראָצעסיעס זענען פאָרהאַן גרויסע חלוקי דעות ווגען דער קאָנדזראַטאָר פון אַ נייעם לאַדזער שטאַט פּרעזידענט און הויפּטזעלליך דערפאַר, וואָס אַ ליאָדע וואַד ערוואַרט מען אַ פאַר אַרדנונג פון אונגערן־מינאָרעטיס, אַז דער שטאַט־ראַט זאָל פונאַנדערגעלאָזט ווערען, האָבען די פּראָטעסטן פון נ.ד. און נ.ד. בעשלאָסען אויף דער הייַנטיגער זיצונג נישט אַרויסצושטעלען קיין שום קאָנדזראַטאָר אויף דער הייַנטיגער זיצונג.

נישט קוקענדיג דערויף האָט מען, אַז די שכנים און פערשיעדענע נאָ 82 דאַרפען זיך הייַנט שטעלען די רעזערוויסטען פון דעם יאָהרגאַנג 1904, וואָס האָבען בעקומען אַרבעטשעקיעס אַלס אָנגעהויבען צום מיליטער־דינסט און זענען רעגיסטרירט לויט די נומערן 6081—4001, און די, וואָס האָבען אַרבעטשעקיעס לויט׳ן אַרטיקעל 53 (אויסצוגע שפּיטער).

פאַר׳ן וויזיט פון פּרעזידענט מאַשטשיצקי אין לאַדז.

(ע) מאָרגען וועט פאַרקומען אַ פּלענאַר־זיצונג פון אויסהיריגס־קאָמיטעט פון דער פּלאַנטאַציע די פאַרן־פּלעטן פון 28. פּולק. צו דער דאָזיגער פּלענאַרזיצונג קומט, ווי בעקאַנט, דעם 15. מאַי דער פּלוכה־פּרעזידענט מאַשטשיצקי, וועלכער וועט אין לאַדז אויפהאַלטן אַ פּלענאַר־זיצונג מיט אַלע פּראָווינציאַל־אַמטלעכע פון פּרעזידענט.

טערקישע סוחרים קומען הייַנט קיין לאַדז.

(ע) געלטען האָט געוואָלט קומען קען לאַדז אַ גרופּע טערקישע סוחרים, וואָס געפינען זיך אויף יריד אין פּוזען. די סוחרים זענען אָבער נישט געקומען, ווייל זיי האָבען אָפּגעהאַלטען, געלטען אַ פּאַפּערנע אין דער פּוזענער האַנדעלס־קאַמער.

ביאַש פון דער טערקישער סוחרים דעלעגאַציע שטעט דער פּרעזעס פון דעם סוחרים־אַמט בעם טערקישען האַנדעלס־מיניסטעריום באַלדי אין האַקי. די סוחרים וועלען קומען אין לאַדז עטלעכע טעג הונדערט פּאַפּערען און אָפּהאַלטען קאָנפערענצען מיט הונדערט אינדוסטריעלער וועגען קאָפּערען סחורות קען טערקיי. די טערקישע דעלעגאַציע זאָל אָנקומען קען לאַדז הייַנט בעגאַלט.

—0—

נעריכטליכע אויפזיכט איבער אַ מעבעל־פירמא.

(א) אויף דער עהרענגעלטונג זיצונג פון האַנדלס־אַמט בעם קרוזע־געריכט פון האַנדלס־אַמט נעמען די בעזע פון אין בעמראַלט נעווען די בעזע פון דער דער מעבעל־פירמע „לאַנדסבערגער, זיטשבעלער און דעגעל״ ווערען ערקלעכן אַן אַנ׳אויפפאַלאַסטע און אַ געריכטליכע אויפזיכט אונטער דער פירמע.

דאָס געריכט האָט די בעזע פון פערשידענעס.

דעם פערגאַנגענעם פּסח האָט אין דעלעדס׳ס שדה אויף פּאַלידניאַווע 28 געדאַוונט דער בעקאַנטער לאַדזער חזן ה׳ בנימין קוחן. דער יונגער חזן, וועלכער פערמאָגט אַ פּרעכטיגע שטימע האָט מיט זיין שעהן און הערציג דאַוונען פערשאַפט אַ גרויסן נחת־רוח דו מתפללים.

לאדזער אינדוסטריעלער שיקען ווייטער סחורות קיין רומעניען,

נישט קוקענדיג אויפ׳ן געהעכערטען צאָל.

(ב) ווי בעקאַנט, האָט די רומענישע רעגירונג געשעלערט דעם צאָל אויף פרעמדענפיהרטע סחורות, נישט קוקענדיג דערויף שיקען די לאַדזער אינדוסטריעלער בעדרעמענדיג טראַנספּאָרטען קען רומעניען.

בעדרעמענד אין נאָר געהעלערט געוואָרען דער צאָל אויף די באַנוועל־סחורות „סנבור״. די רומענישע רעגירונג האָט עס געטון דערפאַר, ווייל דער סחורות „סנבור״ ווערט מאַנשע־ווען אויסגעאַרבעט אין רומעניען גופא און די רומענישע רעגירונג האָט מורא פאַר אויסלענדישער קאָנקורענץ.

ראַטענטען פאַר געוועלבער מיט שאַרפע משמאות.

(ב) די פינאַנץ־מינעלט האָט פערגעלייגט די אַלגעמיינע־געוועלבער צו בעזע צוגעלען אַ ספּעציעלען באַשטענט־צוצאַטל וועלכער דאַרף אַרטענגעטראָגען ווערען פאַר אַ נאַכצען אַבראַנגנגס־יאָהר. אין אויסגאַהם־פאַלען אין אַרלויבט דעם אַפּ צוצאַל אַרטענצוטראָגען אין צוויי ראַטען.

אַרעסטירט גנבים מיט גע׳גנב׳עטע זאַכען.

(ש) געלטען האָט אַ פּאָליצעי־פּאַטרולנגרוג שטעלט אַ פּאָליטער גאַסע בעמערקט אויפ׳ן פּאָליטער מאַרק עטלעכע פאַרשויגען מיט זעק אויף די פּלוצ צעס.

עס האָט זיך אַרויסגעשטעלט, אַז די פאַרשויגען זענען גנבים פון די זאַכען און די אַנעקגעוואַרפענע זעק שטאַמען פון גנבות. די אַרעסטירטע גנבים הייסן מ. קלים, מלינאַרסקע 20, יחזקל קיינק, 55 אַוראַנע 12 און פּאָליסלאַוו נאַוואַראַ צקי, ספּאַצירראַוא 18.

פאַר׳ן ווייטערן פּרעזידענט מאַשטשיצקי אין לאַדז.

(ע) מאָרגען וועט פאַרקומען אַ פּלענאַר־זיצונג פון אויסהיריגס־קאָמיטעט פון דרוזלעגענהייטען די פאַרן־פּלעטן פון 28. פּולק. צו דער דאָזיגער פּלענאַרזיצונג קומט, ווי בעקאַנט, דעם 15. מאַי דער פּלוכה־פּרעזידענט מאַשטשיצקי, וועלכער וועט אין לאַדז אויפהאַלטן אַ פּלענאַר־זיצונג מיט אַלע פּראָווינציאַל־אַמטלעכע פון פּרעזידענט.

אונטערשטיצונגען פאַר אַרבייטסלאָזע זאָלען געהעכערט ווערען.

(ו) נאָך אין סוף פון מערץ־אָנגעגעבען יאָהר האָבען די אַרבייטער־פּראָטעסטן אונטערגענומען אַנ׳אַקציע, אַז די אונטערשטיצונגען פאַר אַרבייטסלאָזע זאָלען געהעכערט ווערען אויף 17 פּראָצענט. די דאָזיגע הוספה־פאָדערונג האָבען די אַרבייטער־פּעראַטענען מאָטיווירט מיט דער הוספה אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע און מיט׳ן שטיגענדען יקרות.

די דירעקציע פון אַרבייטסלאָזיגקייטס־פאָנד האָט בעשלאָסען צו העכערן אויף 12 פּראָצענט בלויז פאַר די אַרבייטסלאָזע טעקסטיל־אַרבייטער. דער דאָזיגער בעשלוס האָט אַרויסגערופען אַ גרויסע פּרעטעסטירונג צווישען די אַרבייטסלאָזע פון אַנדערע פאַכען.

נאָך אַנ׳אינטערוועניר פון די אַרבייטער־פּעראַטענען האָט דער פּאַרזיצענדער פון אַרבייטסלאָזיגקייטס־פאָנד קולישעקאָווסקי ערקלערט, אַז די מעטיוען פון דער פּרעזידיום צו העכערן די שיעור איז אַ בעדרעכטיגטע און העכסט וואַהרשיינליך וועט אויף אַלע אַרבייטסלאָזע גילטיג זיין די הוספה.

אונטערהענדלער דערפון האָבען די אַרבייטער־פּעראַטענען לעצטענס בעשלאָסען אין דער גאַנצנסטער טעג אַרויסצוטרעטען מיט אַ פאָדערונג נאָכאַמאָל צו העכערן די אונטערשטיצונגען פאַר אַלע אַרבייטסלאָזע אויף 12 פּראָצענט און דאָס צוליב דער לעצטער הוספה פאַר די טעקסטיל־אַרבייטער.

קרעדיטען צו רעמאָנטירען בעשעדיגטע הייזער.

(ע) דער קאָמיטעט צו פּרעפן גנבים חשוד האָט זיך געוועגדעט צום מאַנדאַט מיט אַ מעמאָריאַל וועגען רעמאָנטירען צעשטערטע הייזער. אין מעמאָריאַל וועט בעטראַכט ווערען אויף אונגער פון די נאָהענטסטע זיצונגען פון שטאַט־ראַט.

לאדזער אינדוסטריע וועט האָבען אַנ׳אייגענעם פּאַוויליאָן

אויף דער אַלגעמיינער מלוכה־אויסשטעלונג אין יאָהר 1929.

(ע) געלטען אין צוריקגעקומען פון פּריזען דער דירעקטאָר פון טעקסטיל־אינדוסטריעלער פערבאַנד, ד״ר בערשונסקי, וועלכער האָט רעפּרעזענטירט די לאַדזער טעקסטיל־אינדוסטריע אויף די אינטערנאַציאָנאַלע יריד אין פּריזען. ד״ר בערשונסקי האָט אַנטמעל געמען אויף דער קאָנסטיטואירונגס־זיצונג פון דער געזעלשאַפט „אַלגעמיינע מלוכה־אויסשטעלונג אין יאָהר 1929״.

אין דער דאָזיגער קאָנפערענץ האָבען אַנטמעל נעמען דער האַנדלס־מיניסטער פּויאַסקאָווסקי און פאַרשטעהער פון דער לעצטער אונדוסטריעלער און סוחרים־פעראַיינען אין גאַנצען לאַנד. עס ווערט פאַראויסגעזעהן, אַז אויף דער אויסשטעלונג אין יאָהר 1929 זאָל די לאַדזער טעקסטיל־אינדוסטריע האָבען אַ אייגענעם פּאַוויליאָן.

טעאַטער סקאַלאַ

18 צענעלניאַנא 18

נור אייניגע גאַסטראַלען

פון די בעריהמטע אַרטיסטען ליבלינגען פון לאַדזער פּוביקום

א. פּאַליאַקאָוו, ל. ראַבינאָוויטש, א. אַניעלא, ב. באַריסאָווא

שבת, ד. 7. מאַי 3,30 נאָכ. די אויסגענומענע פּיעסע צו בילינע פרייזען אין 4 אַקטען: **די רומענישע חתונה** הויפּט־ראָלען: מאַטקע—פּאַליאַקאָוו, ישראל—ראַבינאָוויטש, דבורה—באַריסאָווא.

פרעמיערע!!! שבת, 8,45 אָוועגד פרעמיערע!!!

דאָ רבי מיט דער רביצין

דער שמש איז דער מיט

אין 3 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ פון מינמאַן הויפּט ראָלען: משה—פּאַליאַקאָוו, מאַטל—ראַבינאָוויטש, פּאַפּאַנעע—באַריסאָווא.

נאָכמיטאָג פרייזען פון 80 קאָ. 2,50 — פון 1 ביז 4. אָוועגד

זונטאָג, 8,45 אָוועגד — **באַראַז קימעל** אין 3 אַקט. מיט געזאַנג און טענץ

מאָנטאָג—גרויסע פּאָפּולערע פּערשע. **אַ ווינטער אין ניו־יאָרק**

ס׳נעמען אָנטייל פרייען: אַניעלא, באַריסאָווא, בעזמאַן, גאָלדשטיין, פּאָדערמאַן. מענער: פּאַליאַקאָוו, ראַבינאָוויטש, האַמבורגער, בעלבירסקי, יעדוואַב, אייזענ־בערג, פּאַליאַנסקי, אַריעל. — גרויסער כאָר און אָרקעסטער. נאָרדעראַבע פרייז! אַדמיניסטראַטאָר: א. בעזמאַן.

בילעטען אויף אַלע פּערשטעלונגען צו באַקומען אין קאַסע פון סקאַלאַ.

גרויסע מיסברויכען איז זגערזשער מאַגיסטראַט.

וויצע־בירגערמייסטער אָפּגעשטעלט אין דער אַרבייט.

(ב) מיט אונזער טעג צוריק אין די לאַדזער סטאַראַסטע און די פּראָקוראַטור אויפגעמערט געוואָרען, אַז זיי זענען אַ לאַנגער צייט ווערען אין זגערזשער מאַגיסטראַט פּאַגאַנען מיסברויכען. דער בעל דאָס מען אויפגעגעבען, אַז די הייפּטשולדיגע און די מיסברויכען זענען דער וויצע־בירגערמייסטער פון דער שטאָט, בשעת אין דער לויטער פון־אַמט ליבערעל.

אין צוזאַמענהאַנג דערמיט זענען געלטען געפאָהרען קען זגערזש דער לאַדזער סטאַראַסטע אַלעקסיי דשעווסקי, פּראָקוראָר מאַגעצקי און פּאָליציי־קאָמענדאַנט נאַוועק. אַ נאַכצען טאָג האָבען זיי אויסגעהערט עדות.

נאָך׳ן צוזאַמענשטעלען אַ פּראָטאָקאָל און נאָך׳ן צוריקקומען קען לאַדז, האָט דער סטאַראַסטע דשעווסקי געשיקט קען אַרעש דעם זעלבסט־פערוואַלטונגס אַמט פּעקטאָר שטשערבינסקי, וועלכער האָט בעקומען אַנ׳אויפטראָג, אין פערלויף פון שליטלע טעג צו רעזיגנירען די שטאַטישע קאַסע.

דערווייל איז אָפּגעשטעלט געוואָרען אין זין מעמינקעס דער וויצע־בירגערמייסטער שומסקי און דער לויטער לי־בערעל.

יוליוס אדלער׳ס אנקומען קיין בוענאָס־אייערעס.

די אָרגענטינער יודישע פּרעסע שענקט דעם קינסטלער גרויס אויפמערקזאַמקייט. — בעגריסונגען פון די יודישע קולטורעלע אינסטיטוציעס. — ענטוזיאַזם ביי די לאַדזער לאַנדסלייט.

די יודישע צייטונגען פון בוענאָס־אייערעס, וואָס זענען געלטען צו אונז אָנגעקומען, זענען פול מיט אַרטיקלען, נאָטיצען און בעריכטען וועגען דעם אָנקומען פון יוליוס אדלער קען בוענאָס־אייערעס. דער פּאָפּולערער קינסטלער האָט תיכף געוואַרען די סימפּאַטיע פון דער יודישער בעפעלקערונג און דער אָרגענטינער הויפּט־שטאָט און האָט אויך דאָס, וואָס מען רופט אַן אַ „גוטע פּרעסע״: די צייטונגען פּרעגען פאַטאָגראַפיעס פון דער נעסט, אינטערוויוען מיט אים ווענען מיצב פון׳ן יודישען טעאַטער און פּוילען, בעריכטען פון זיין זיזטען, וואָס ער האָט אָנגעשטאָפּט אונ׳ם ערשטען טאָג א.ד.ג. מיר געפינען אויך אין דער „פּרעסע״ פון 7. אַפּריל אַ וויכטיגע בעגריסונג פון דער „פּרעסע יידישער פּובליצעטע״ אין יוליוס אדלער׳ס אָנקומען און בוענאָס־אייערעס און דעם נעסט אין דער לאַנד. אין דער בעגריסונג ווערט געזאָגט, אַז די יודישע בעפעלקערונג פון בוענאָס־אייערעס האָט אָנגעקומען צו די עפענטלעכע אָרגאַנען, וואָס ווערען אָנגעפיהרט דורך׳ן מאַנדאַט. אַזוי ווי אַ פּרעזידענט פון אַ שטאַט ווערט געוועלט פאַר אַ טלוכה־פּעריאָדע דורך דער פּראָטעסטירונג פון די מערדער פאַר אַן אַרמאַרדירונג פון אַ פּרעזידענט.

רעקורסען וועגען אומזאַץ־שטייער מוזען אָפּגעגעבען ווערען ביז׳ן 15 מאַי.

(ב) דעם 15. אַפּריל איז אָבגעלאָפען דער טערמין, ביז וועלכן עס האָט געדאַרפט געצאָלט ווערען דער אומזאַץ־שטייער פאַר׳ן יאָהר 1926. לויט צוגעשטעלטע צאָהלונגס־אויפפאָדערונגען. און ציזאַמענהאַנג דערמיט טיילט די פינאַנץ־מינעלט מיט, אַז רעקורסען האָבען אָנגעקומען פון דער דאָזיגער פאַרגעלעגענהייט אין דער אַנדערער אַנ׳אויפגעגעבען דערמיט טיילט די פינאַנץ־מינעלט מיט, אַז אין דער דאָזיגער אָנגעגעבען שעטשטעגס ביז׳ן 15. מאַי 1927. נאָך׳ן דאָזיגען טערמין זענען קען רעקורסען נישט בעטראַכט ווערען.

צוזאַמענפאָהר פון לאַקאַטאָרען־פעראַיינען וועגען אָפּהאַלטען דעם וואוקס פון דירה־געלד:

(ב) ווי בעקאַנט, האָט די פאַרערונג פון די לאַקאַטאָרען־פעראַיינען וועגען אַב האַלטען די הערלעכונג פון דירה־געלד ביז אַזאַ נישט גענעמען שרלעכונג געוואָרען. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט, האָט דער „לאַקאַטאָר״ בעשלאָסען צו אַרגאַנזירען און לאַדז אַ צוזאַמענפאָהר פון לאַקאַטאָרען־פעראַיינען, וועלכער זאָל אַרויס שיקען אַ דעלעגאַציע צום וויצע־בירגערמייסטער אין אַרבייטן אַ לאַנגע צייט אַקטואַלט אין לאַדז און ווערט בעטראַכט בעי די לאַדזער אַלס „אַנדער אַדלער״.

רעזאָלוציע פון יידישע בעפעלקערונג אין לאַדז.

(ב) אין דער הייַנטיגער זיצונג פון דער יודישער קהלה בעקומען אַ רעזאָלוציע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין לאַדז, אין וועלכע מ׳ן האָט אויסגעדריקט דאָס בעדויערן פון דער יודישער בעפעלקערונג אין לאַדז אויפן אָפּגעהאַלטענעם אַנ׳אויפגעגעבען דערמיט טיילט די פינאַנץ־מינעלט מיט, אַז אין דער דאָזיגער אָנגעגעבען שעטשטעגס ביז׳ן 15. מאַי 1927. נאָך׳ן דאָזיגען טערמין זענען קען רעקורסען נישט בעטראַכט ווערען.

ענטוזיאַזם ביי די לאַדזער לאַנדסלייט צוליב׳ן קומען פון יוליוס אַדלער.

„בעי די הונגע לאַדזער לאַנדסלייט האָט דאָס אָנקומען פון׳ם אַרטיסט יוליוס אַדלער אַרויסגערופען אַ בעזונדערן גרויסן ענטוזיאַזם. אַדלער האָט אַ לאַנגע צייט אַקטואַלט אין לאַדז און ווערט בעטראַכט בעי די לאַדזער אַלס „אַנדער אַדלער״.

ראַבינאַט פון לאַדז.

(ש) אין דער הייַנטיגער זיצונג פון דער יודישער קהלה בעקומען אַ רעזאָלוציע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין לאַדז, אין וועלכע מ׳ן האָט אויסגעדריקט דאָס בעדויערן פון דער יודישער בעפעלקערונג אין לאַדז אויפן אָפּגעהאַלטענעם אַנ׳אויפגעגעבען דערמיט טיילט די פינאַנץ־מינעלט מיט, אַז אין דער דאָזיגער אָנגעגעבען שעטשטעגס ביז׳ן 15. מאַי 1927. נאָך׳ן דאָזיגען טערמין זענען קען רעקורסען נישט בעטראַכט ווערען.

דער שענסטער מאמענט אין לעבען.

דער שענסטער מאמענט אין לעבען פון יעדען מאנספערזאן און יעדער פרוי איז דער מאמענט — פון קוש.
ווי טראגיש איז אבער דאמאלס, ווען די געליבטע אדער דער געליבטער ציהט זיך צוריק, דערשראקען דורכן אונאנגענעהמען געריך פונ'ם מויל פון דער געליבטער פערזאן.
און דאך קען מען די דאזיגע טראגעדיע אזוי לייכט פערמידען, פענוצענדיג דעם רעמעדיגט-מיטעל

FERMENTINA

וועלכער בעזיטיגט דעם אונאנגענעהמען ריח פון מויל.
„פערמענטינא" קאנסערווירט די צאן, שטארקט די דזשאנסלעס, און מאכט דאס אויסאטמען אנגענעהם.
אויפ-סקלאד אויך פוילען: ROMAN WŁODARSKI WARSZAWA, Lubieckiego 5
צו בעקומען אין אלע אפטייקען, אפטייק-סקלאדען און פערפומעריע-געשעפטען. פרייז זל. 2.75 פיר ששיק. חען פ'קריגט נישט, דארף מען זיך ווענדען צום הויפט-סקלאד אויף פוילען. פאר קונים פון דער פראוינץ ווערט ארויס-געשיקט נאכ'ן בעקומען פאראויס 3 זל. אדער 3.50 אויף א נאכנאהמה. היט זיך פאר פעלשונגען!
פערטרעטער אויף בעזונדערע שטעט אויף אייגענער רעכנונג ווערט געוואונשען.

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek.

היינט און פאלגענדע טעג!
פאר דערוואכסענע און יוגענד!
„דער גנב פון באגדאד"
(Złodziej z Bagdadu)
מיט Douglas Fairbanks אין דער הויפטראלע.

והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת?

פארוואס לויפט יעדער אין ביורא פיעטרי-קאוועד 17? ואמרת אליו, זאלסט דו איהם זאגען, אז אין דעם ביורא פיעטרי-ראוועד 17, דורכנאנ (זאכאדניא 52) ווערט לויט'ן אוסטאו געווישענהאפט ערלע-דיגט אלערליי בימעס, קלאזולעס זא-בעזפיעמשעניעס אויף א"ע שטעט אין מילין, אפעלאציעס, אפאזיציעס, אד-וואלאניעס, רעמורסען — חענדפאנ-צעסיעס, פעסיר אין קאמיסאר.-זשאנדו, ביטיס אין צ'ז פאל צו-בעצירקען, שות-פות-אסטען, סטזומטען, אקטען אינטערציוועס, אסטען דארא-וויזנעס, קארנע ספראווס, ווי אויך איבערזעצונגען אין אלע שפרוכען.
שנעל, רעיעל און בילינ!
מיט אכטונג י. מאנעלא רעכטסקאנסולענט
פיעטריקאווער 17, זאכאדניא 52.

א מעבלירט צימער

בייט 3 אינטעליגענטער פאמיליע מיט עליקטריש ליכט צו פערמיטען. 1867
צו ערפאהרען וואסכאדניא 29, וו. 3.

Dr. med. H. LEICHTER
מאנסטאנטינער 9, ריג זאכאדניא
טעל. 49-66.
צאהן-כירורג
מעצ. פון ניראנישע קרענקהייטען פון משען, קעפ, נומען, רושענבעלעך, צאהן-פיסטולען א.ו.ו.
יעדע טאג פון 1½-5 און פון 8-9 פר. זונטאג 11-2.

א נייטאריך

צו א מערעשקע-מאשין ווערט פון זאפארט געזוכט.
צו ערפאהרען נאוואמיעסקא 21, ביי פאלקע.

פאר 3 זל, ליכט אין שטוב

עלעקטריש.
קען יעדער בעקומען אויסצוגאה-לען וואכענטליך פאר יעדען פ.

פ. לעווין,
קאנסטאנטינער 53,

פראנט-געווילב.
בעט. עלעקטרישע לאמפען און גאז-שאפקעס מיט 25% ביליגער פון צענניק.
קאנצעסיד דורך דער לאדזער עלעקטראזיג.

Puder do suszenia włosów.
Mia-Cara oczyszcza na sucho włosy, pozbawiając je tłustości i nadając piękną puszystość fryzurze. Niezbędne przy sporcie i w tańcu, szczególnie nadaje się dla główek a la garçonne. Duże pudełko, wystarczające na dłuższy czas zł. 5.—Dr. Caspary & Co. Gdańsk

ביליג און גוט!

סאפארט-הענדען . . . . . 58.— זל.
קוגדער-בעט מיט גוקל און ששק, מאטראץ — 65.—
פעדער-בעט מיט ווינטליך הויס ארבייט ברוין — 15.—
פארערט איבעראל!
די גארנטירטע פעדער-בעטען מיט דער פירמע
„PALMA-PATENT"
לאדז, פולנאצנא 24, טעל. 31-85
דערמיט. פאר רעיעלקטע גארנטירט. דעמטיל.

היילבס-פטראיין
„תומכי אורחים"
לאדז

קאנצעלאריע פאמארסקא 18 קוך זאכאדניא 20
היינט, דאנערשטאג, פון 6 ביז 8 טויענד וועט ווערען אין פעראיינס-קאנצעלאריע
ארויסגעגעבען צייטלען צום עסען שבת
אין דער „תומכי אורחים"-קוך. אלע וועלכע ווילען געניסען פון די שבת-קוך מוזען זיך אונבעדינגט
היינט מעלדען
ווייל פרייטאג וועט אהן אויפגאהם פאר קיינעם קיין צייטלען געגעבען ווערען.
די פערוואלטונג.

לעמשניצע
17 זגערסקא 17, טעל. 16-33.
אלערלי קראנקהייטען ווערען עפפאנגען דורך ספ עציאליסטען-דאקטוירים פון 9 פרי, ביז 6 אוהנד.—מאסא זש, עלעקטריזאציע, פאקען-שטעלען, קינסטל-יעס בעהאנדלונגען, אימפונגען נעגען שקארלאטינע.

יעדער אייגענער חאט זיך איבערצייגט, אז פאר
מעבעל
דיזאנגס, פעלאנען. ניי-מאשינען, גארדערובען א.ו.ו.
צאהלט די העכסטע פרייזען
א. ווילצמאן נארוטאוויטש 19
(דזיעלנא)
אין מעבעל-נסחעלם (פריוו.-וואוי.) שטנקעוויטש פ"ם ביי מיר איז שטענדיג מערש. נעגוצטע מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

א זעלטענע גאלענחייץ
א הויז מיט מעהרערע וואוינונגען, א פערד, שטאל, וואגען - רעדזיג, שאפע גוט געשיגענע מער א לאגער אויף דער קאפערניק - גאס 13 צו פערקויפען. רעפלעקטענט מען קענען זיך ווענדען אין דער פארב-ווארען-האנדלונג פון א. מילער און קאמפ. פוטעיאזד 4

ווייכמיל פאר דאמען !!!
מאכט אויך די עלעגאנטסטע דאמען-היטע נאך דער לעצטער פאריזער מאדע און די פלעקסטע היטע איבער-ארבייטט איך אויף בעגאליך צו. נעדענקט די אדרעס:
23 זאוואדזקיע 23
גאר מער 2 50 זל.

Wąsy u pań
szpe'ne owłosenie na rękach i nogach niszczy „Antarin". Wypróbowany ze znakomitym skutkiem Cebulki włosowe powoli zamierają. Zł. 8. Dr. Caspary & Co, Gdańsk. 1650

אין חויף, 2-סטן אבגעגאנג, ליגקס פארשער. ווערען געמאכט זאדענע, שטרוי מיט זיידע אויף פילץ-היטען אין אלע פארבען און מוסטער
בעט. 7 גאר מאר
זל. אויספיהרונג „TOLA"

דער בעוואוסטער מאליגראף
ל. בערמאן
42 נארוטאוויטשא 42
(דזיעלנא) ו. 3
נעמט אן שילדער אויף אויס שהן לעקצע און שנעל שרמבען אין לערג 1.ox15

לעזט
— דאס —
„לאדזער טאגעבלאט-

„גאלד, בלוט און פרויען"

דאס איז דער נאמען פון אונזער נייעם ראמאן,
וואס האט זיך אנגעהויבען צו דרוקען
פרייטאג איז „לאדזער טאגעבלאט"

„גאלד, בלוט און פרויען"
פיהרט ארבען דעם לעזער אין א לאבירינט פון אינטריגעס, אונטערערדישע פערשווערונגען, פערפלאנטערטע געהיימנישען פון פערשידענע אתמנטורים-טען, וועלכע פערקנוילען אין דער בען פון פערברעכען און שאנטאזש די פראמינענטע פאמיליע און אנגעזעהענסטע פערזאנען.

„גאלד, בלוט און פרויען"
שילדערט דעם גרויסען, אונגעהויערען גערענגעל און קאמף צוליב א פרוי שלעפט ארויס פון פינסטערן אבגרונד מענשען פון דער גאסע, וועלכע זענען גרייט פאר גאלד צו בעגעהן די גרעסטע פערברעכערישע טאטן, צו פערלעקען דעם גאמען פון די אונשולדיגסטע מענשען דורך פערעט, מסירה און בלבולים.

„גאלד, בלוט און פרויען"
ווייזט דעם מסירת-נפש פון א הייבעל אידעאליסטען, וואס זיינדיג בעשאנ-קען מיט דעם הייליגען פייער פון בעגייסטערונג און התלהבות, מיט דרייסט-קייט, מוט און אונערשראקענקייט, נעמען זיי זיך פאר א ציל פון זייער לעבען צו בעפרייען די אומשולדיגע קרבנות.

„גאלד, בלוט און פרויען"
שילדערט די טראגעדיע פון א יודישען אריסטאקראט, וואס איז בעזעסען אויפ'ן שטוהל פון אייגער פון די העכסטע מלוכה-אמטען אינגאנצען אין א מאנטעל פון כבוד, רוהם און פערהרונג. אין דעם בלישטשענדען, צו-ציהענדען גלאנץ פון רעכטסום און עשירות, ארומגערינגעלט מיט ליבע פון זיינע קינדער, און שפעטער ווערט ער געשליידערט אין תהום פון עלענד און פערצווייפלונג און דערפיהרט צום וואנדער-שטעקען און בעטעל-ברויט.

„גאלד, בלוט און פרויען"
ווייזט דאס אויסגעלאסענע לעבען פון דער אריסטאקראטיע און מאגנאטעריע, די וואוגדערבארע, טרשוגערישע בעלער, דאנסינגס און קארנאוואל פייערונגען אין די הויכע מענסטער.

„גאלד, בלוט און פרויען"
שילדערט אין א שעהנער, זאנפטער, קינסטלערישער שפראך די שרעק-ליכסטע ענוים, די אויסערליכע פייגיגונגען, איבערמענשליכע אכזריות'דיגע טאטען פון אויסוואורפען, שפיגען, פאדישען און פערזעהענישען פון דער שוגקעלער וועלט, וואס זייער בלוט איז פערדארבען און זייערע הערצער און מוחות זענען פול מיט סטוזעלשע פלענער און בעסטיאלישע פריע קעטן

הער ראמאן פערכאפט באלד ווי מען הויבט איהם אן צו לייענען!
ער צווינגט צו וועלען וויסען וואס ווייטער וועט געשעהן!
ער בינדט צו דעם לעזער צום גורל פון די העלדען!

לייענט טעגליך דעם ראמאן!

נעשמאקפאלע
דרוק-זאכען
אין עלעגאנטער און איינפאכער אויספיהרונג
קאטשלשען, רעכנונגען, איינגאבען,
חתונה-מארמען,
קווערטמען, פאסטקארטען א. ז. ו.
ליפערט פרייזווערט און שנעל
די בוכדרוקעריי פון
ע. מ. האמבורסקי
פיעטריקאווער 16, טעלעפאן 47.
מאדעס-אנצייגען (סלעפסידרעס)
ווערען אין פערלויף פון 1 שעה אויסגעפערטיגט אין אויס-געקלעבט אין דער שטאט.

אבא נאמענטס-פרייז: פאר א חודש אין פוילען 3 זל., אין פרעמדן-לאנד אין פעל. ניען—20 פרענק, אין אנדערע לענדער—1.25 דאלער.
אנאנסען-פרייז: פאר א מילימעטער-שורה פאר'ן פעקסט 16 גרעשען, מרעשעג 24 גר., אין פעקסט 40 גר.-ע. ון [illegible] פאר אויסלענדישע אנקעסען 100% מעהרער. אויסער דער שטאט—מיט 50% מעהרער. פ. פרא, פר

Redaktor-wydawca E. Hamburski. Tłocznia H. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 16.